

МИТОВИ О КАТАСТРОФАМА: ИСТИНЕ И ЗАБЛУДЕ
НАУЧНА МОНОГРАФИЈА

Владимир М. Цветковић
Марина З. Јовановић

МИТОВИ О КАТАСТРОФАМА: ИСТИНЕ И ЗАБЛУДЕ

НАУЧНО-СТРУЧНО ДРУШТВО ЗА УПРАВЉАЊЕ РИЗИЦИМА
У КАТАСТРОФАМА
Београд, 2021

МИТОВИ О КАТАСТРОФАМА: ИСТИНЕ И ЗАБЛУДЕ
НАУЧНА МОНОГРАФИЈА

Издавач

НАУЧНО-СТРУЧНО ДРУШТВО ЗА УПРАВЉАЊЕ РИЗИЦИМА
У КАТАСТРОФАМА

За издавач

Проф. др ВЛАДИМИР М. ЦВЕТКОВИЋ

Уредник

Проф. др БОЈАН ЈАНКОВИЋ

Рецензенти

Проф. др ВЛАДИМИР ЈАКОВЉЕВИЋ

Проф. др СЛАВОЉУБ ДРАГИЋЕВИЋ

Проф. др СРЂАН МИЛАШИНОВИЋ

Проф. др БОЈАН ЈАНКОВИЋ

Лектура и коректура

ЈЕЛЕНА ПАНЏА

Графичко уређење и корице

МИЛОШ ИВОВИЋ

Тираж

500 примерака

Штампа

Невен д.о.о., Београд

©2021 Научно-стручно друштво за управљање ризицима
у катастрофама, Београд

ISBN - 978-86-81424-04-9

САДРЖАЈ

Предговор.....	XVII
1. Увод	1
2. Феноменологија митова о катастрофама.....	7
2.1. Појмовно одређење мита	7
2.2. Врсте митова о катастрофама	11
2.3. Последице митова о катастрофама	15
2.4. Одрживост митова у условима катастрофа.....	17
3. Општи митови о катастрофама.....	21
3.1. Природне катастрофе су изузетни и ретки догађаји	21
3.2. Катастрофе убијају насумично, без поштовања друштвене класе или економског статуса	27
3.3. Технологије ће спасити свет од природних катастрофа	32
3.4. Земљотреси су природне опасности које проузрокују велике људске жртве	38
3.5. Неодлучност људи за евакуацију у условима катастрофа	45
3.6. Природне катастрофе слабе морал погођене заједнице	52
3.7. Привремена насеља су идеална решења за жртве катастрофе	55
3.8. Опоравак од катастрофа траје кратко, ствари се враћају у нормалу након неколико недеља	63
4. Митови из домена здравства и катастрофа	71
4.1. Преоптерећеност најближе болнице пацијентима недалеко од места катастрофе	72
4.2. Донације крви у условима катастрофа су неопходне.....	81
4.3. Природне катастрофе стварају епидемије.....	89
4.4. Мит о паничном понашању у условима катастрофа	98

4.5. Жртве катастрофе склоне су развоју „синдрома катастрофе”	106
4.6. Катастрофе проузрокују антисоцијално понашање.....	109
5. Митови из домена пружања хуманитарне помоћи.....	115
5.1. Донације одеће у условима катастрофа су потребне	115
5.2. Донације лекова у условима катастрофа су потребне.....	117
5.3. Донације хране у условима катастрофа су потребне	121
5.3. Волонтеризам у условима катастрофа је видљивији него икада.....	125
6. Мере спречавања настајања митова о катастрофама.....	133
6.1. Стратегије смањења употребе митова о катастрофама ...	133
6.2. Улога медија у смањењу креирања и употребе митова	138
6.3. Превентивне мере смањења креирања и употребе митова	143
7. Истраживање митова о катастрофама	147
7.1. Методолошки оквир истраживања.....	147
7.1.1. Истраживачка питања.....	149
7.1.2. Предмет истраживања.....	152
7.1.3. Истраживачки инструмент.....	153
7.1.4. Узорак.....	154
7.1.7.4. Начин анализе података	164
7.1.5. Анализа података.....	164
7.2. Резултати истраживања	166
7.2.1. Уопштени митови о катастрофама.....	166
7.2.2. Митови о новчаним донацијама у катастрофама	174
7.2.3. Митови о личној припремљености за катастрофе.....	177
7.2.4. Митови о понашању људи у катастрофама	181
7.2.5. Чињенице у вези са здравственим ризицима у катастрофама	188
7.3. Дискусија	225
8. Закључак	235
9. Литература.....	239
10. Прилог.....	275

Научну монографију *Митови о катастрофама: истине и заблуде*, посвећујемо члановима и сарадницима Научно-стручно друштва за управљање ризицима у ванредним ситуацијама и Међународног института за истраживање катастрофа у Београду.

ПРЕДГОВОР

У тешким временима као што су природне и антропогене катастрофе, на површину избијају нестручне и лоше одлуке челних политичара који се руководе ускогрудним уместо јавним и дугорочним интересима целокупног друштва.

Владимир М. Цветковић

Књига *Митови о катастрофама: истине и заблуде* представља богату ризницу података о најактуелнијим и највише употребљаваним митовима из области студија катастрофа, који се разликују по својој морфологији и друштвеној функционалности. Вешто и проницљиво објашњавајући супротстављене начине интерпретације понашања људи у условима катастрофа, аутори на интересантан, зналачки и довитљив начин елаборирају опште митове о катастрофама, митове из домена здравства, као и из домена пружања хуманитарне помоћи. Непрекидно трагајући за откривањем истине и заблуде, аутори на виртуозан и научно прихватљив начин преиспитују многобројне митове: *природне катастрофе су изузетни и ретки догађаји; катастрофе убијају насумично без поштовања економског или социјалног статуса; технологије ће спасити свет од природних катастрофа; земљотреси су природне опасности које проузрокују велике људске жртве; природне катастрофе слабе морал погођене заједнице; неодлучност људи за евакуацију у условима катастрофа; након катастрофе, ствари се враћају у нормалу у року од неколико недеља; привремена насеља су идеална стамбена решења за жртве катастрофе; преоптерећеност најближе болнице пацијентима недалеко од места катастрофе; донације*

крви су у условима катастрофа неопходне; жртве катастрофа развијају „синдром катастрофе“; природне катастрофе стварају епидемије заразних болести; мит о паничном понашању људи у условима катастрофа; катастрофе проузрокују анти-социјално понашање, итд. Увреженост и општеприхваћеност споменутих митова о катастрофама, напосто намећу потребу спровођења мултиметодских истраживања, имајући у виду да њихово употребљавање унапређује или уназађује организовање интегрисане и ефикасне заштите људи и материјалних добара од природних и антропогених катастрофа.

Осим непроцењивих теоријских елаборација, аутори у научној монографији представљају импресивне и обилне резултате квантитативног истраживања у којем се испитује ниво употребе митова о катастрофама. Полазећи од чињенице да је свако понашање које није засновано на научним чињеницама домен митског тумачења стварности, вишеетапним случајним узорковањем спроведено је свеобухватно истраживање на подручју Београда, на узорку од преко 250 испитаника. Добијени подаци су анализирани и интерпретирани коришћењем статистичких техника, као што су: стандардна вишеструка регресија, хи-квадрат тест, једнофакторска анализа варијансе, *t*-тест и Пирсонова линеарна корелација. Резултати истраживања приказаног у монографији могу бити искоришћени од стране доносиоца одлука у Србији за потребе унапређења свеобухватне припремљености за реаговање у природним и антропогеним катастрофама.

Аутори захваљују рецензентима – проф. др Владимиру Јаковљевићу, проф. др Славољубу Драгићевићу, проф. др Бојану Јанковићу и проф. др Срђану Милашиновићу, који су умногоме допринели модерности и унапређењу структурираности и садржајности научне монографије. Посебну захвалност аутори дугују својим породицама које су им пружиле несебичну подршку и биле ослонац током писања монографије.

9. ЛИТЕРАТУРА

1. Adem, Ö. (2011). The relationship between earthquake knowledge and earthquake attitudes of disaster relief staffs. *Disaster Advances*, 4(1), 19–24.
2. Aleksandar, I., Cvetković, V., & Sudar, S. (2016). *Theoretical foundations related to natural disasters and measuring the resilience of the communities before disasters happens – Establishing proposal variables*. Paper presented at the 7th International Scientific Conference “Contemporary Trends in Social Control of Crime”.
3. Aleksić, J., Kosanović, S., Tomanović, D., & Grbić, M. (2015). Stanovanje u uslovima katastrofa izazvanih promenom klime. Univerzitet u Prištini sa sedištem u Kosovskoj Mitrovici, Fakultet Tehničkih nauka.
4. Alexander, D. (2006). Globalization of disaster: trends, problems and dilemmas. *Journal of International Affairs*, 1–22.
5. Alexander, D. E. (2014). Social media in disaster risk reduction and crisis management. *Science and Engineering Ethics*, 20(3), 717–733.
6. Alexander, D., & Alexander, D. E. (2000). *Confronting catastrophe: new perspectives on natural disasters*. Oxford University Press. USA.
7. Ali, Z. S. (2013). Media myths and realities in natural disasters. *European Journal of Business and Social Sciences*, 2(1), 125–133.

8. Al-ramlawi, A., El-Mougher, M., & Al-Agha, M. (2020). The Role of Al-Shifa Medical Complex Administration in Evacuation & Sheltering Planning. *International Journal of Disaster Risk Management*, 2(2).
9. Andersen, P. A., & Spitzberg, B. H. (2009). Myths and maxims of risk and crisis communication. *Handbook of risk and crisis communication*, 205–206.
10. Argothy, V. (2003). Framing volunteerism in a consensus crisis: Mass media coverage of volunteers in the 9/11 response. University of Delaware. Disaster Research Center. Preliminary Paper; 335.
11. Avis, P. D. (1999). *God and the creative imagination: Metaphor, symbol, and myth in religion and theology*. Psychology Press. London and New York: Routledge.
12. Babić, B. (2020). Identifikacija i definicija rizika, pretnji i nesreća. *Upravljanje*
13. Babić, R. R. [2008]. Nadežda Petrović – slikarka i bolničarka. *Vojnosanitetski pregled*, 65(10), 783–786.
14. Baker, R. (2011). *Understanding panic attacks and overcoming fear*. Lion Books.
15. Berger, A. (2012). *Media, myth, and society*. Springer. New York: Palgrave Macmillan US.
16. Bošković, D., & Cvetković, V. (2017). Procena rizika u sprečavanju izvršenja krivičnih dela eksplozivnim materijama – Risk assessment in preventing the execution of crimes with explosive materials. In: Kriminalističko-policijska akademija, Beograd.
17. Bošnjaković, M. (2016). *Černobil prije i nakon katastrofe* (Doctoral dissertation, Josip Juraj Strossmayer University of Osijek. Department of Physics. The Division of Experimental and Theoretical Physics. Division Chair of Experimental Physics.).

18. Bradford, M., & Carmichael, R. S. (Eds.). (2007). *Notable Natural Disasters: Events to 1970* (Vol. 2). Salem Press. California.
19. Bradić, M. (2019). Hazardni sa katastrofalnim posledicama po ljude i okolinu. *Zbornik radova Fakulteta tehničkih nauka u Novom Sadu*, 34(10), 1912–1915.
20. Centar za evroatlantske studije – CEAS. (2016). Redovno u vanrednim situacijama – Reforma sistema upravljanja krizama i planiranja u vanrednim situacijama u Srbiji u skladu sa individualnim akcionim planom partnerstva Srbije i NATO i procesom EU integracija Srbije. Beograd.
21. Chakma, U. K., Hossain, A., Islam, K., & Hasnat, G. T. (2020). Water crisis and adaptation strategies by tribal community: A case study in Baghaichari Upazila of Rangamati District in Bangladesh. *International Journal of Disaster Risk Management*, 2(2).
22. Clarke, L. (2002). Panic: Myth or Reality?, *Contexts*, 1(3), 21–26.
23. Clary, E. G., Snyder, M., Ridge, R. D., Copeland, J., Stukas, A. A., Haugen, J., & Miene, P. (1998). Understanding and assessing the motivations of volunteers: A functional approach. *Journal of Personality and Social Psychology*, 74(6), 1516.
24. Cvetkovic, V., & Martinović, J. (2020). Innovative solutions for flood risk management. *International Journal of Disaster Risk Management*, 2(2).
25. Cvetkovic, V., & Martinović, J. J. I. J. o. D. R. M. (2020). Innovative solutions for flood risk management. 2(2).
26. Cvetkovic, V., & Mijalkovic, S. (2013). Spatial and temporal distribution of geophysical disasters. *Journal of the Geographical Institute Jovan Cvijic, SASA*, 63(3), 345–359. doi:10.2298/ijgi1303345c
27. Cvetković Vladimir & Jasmina Gačić. (2016e). „Evakuacija u prirodnim katastrofama”. Zadužnina Andrejević. Beograd.

28. Cvetković Vladimir M., Adem, Ö., Yuliya, L., Eric K., N., Goran, M., & Mihailo, J. (2020). Public Risk Perception of Nuclear Power in Serbia: Fear of Exposure to Radiation vs. Social Benefits. *Advance Preprint*. doi:10.31124/advance.13082240.v1
29. Cvetković, M. V., & Miladinović, S. (2018). Spremnost sistema zaštite i spasavanja Republike Srbije za implementaciju integrisanog upravljanja rizicima od katastrofa – preporuke za sprovođenje istraživanja. *Ecologica*, 25(92), 995–1001.
30. Cvetković, V. (2013a). *Interventno–spasilačke službe u vanrednim situacijama*: Beograd: Zadužbina Andrejević.
31. Cvetković, V. (2013b). Mogućnosti zloupotrebe biološkog oružja u terorističke svrhe. *Bezbednost*, 55(1), 122–140.
32. Cvetković, V. (2014). Zaštita kritične infrastrukture od posledica prirodnih katastrofa. „*Sedma međunarodna znanstveno-stručna konferencija, Dani kriznog upravljanja*”. Hrvatska: Velika Gorica (Vol. 22, pp. 1281–1295).
33. Cvetković, V. (2014a). *Spatial and temporal distribution of floods like natural emergency situations*. Paper presented at the International scientific conference Archibald Reiss Days, Belgrade.
34. Cvetković, V. (2014b). Uloga policije u prirodnim katastrofama. In N. Petrović, D. Todić, & D. Mlađan (Eds.), *Elementarne nepogode i vanredne situacije* (pp. 215–243). Beograd: Institut za uporedno pravo i Kriminalističko-policijska akademija.
35. Cvetković, V. (2014c). Upravljanje u terorističkim vanrednim situacijama izazvanim upotrebom opasnih materija. In E. Mujanović (Ed.), *Naučna konferencija: sigurnost urbanih sredina* (pp. 63–72). Sarajevo: Fakultet za kriminalistiku, kriminologiju i sigurnosne studije.

36. Cvetković, V. (2014d). *Zaštita kritične infrastrukture od posledica prirodnih katastrofa*. Rad prezentovan na Sedmoj međunarodnoj znanstveno-stručnoj konferenciji „Dani kriznog upravljanja”, Hrvatska.
37. Cvetković, V. (2015). Faktori uticaja na znanje i percepciju učenika srednjih škola u Beogradu o prirodnim katastrofama izazvanim klizištima. *Bezbednost, LVII*(1/2015), 32–51.
38. Cvetković, V. (2016). Компаративна анализа оцене ефикасности реаговања полиције, војске и ватрогасно–спасилачких јединица у природним катастрофама – Comparative analysis assessment reactions efficiency of police, military and fire rescue unit in natural disaster. In: Academy of Criminalistic and Police Studies, Belgrade.
39. Cvetković, V. (2016a). Fear and floods in Serbia: Citizens preparedness for responding to natural disaster. *Matica Srpska Journal of Social Sciences, 155*(2), 303–324.
40. Cvetković, V. (2016b). Influence of Income Level on Citizen Preparedness for Response to Natural Disasters. *Vojno delo, 2016/4*, 100–127.
41. Cvetković, V. (2016c). The relationship between educational level and citizen preparedness for responding to natural disasters. *Journal of the Geographical Institute “Jovan Cvijić” SASA, 66*(2), 237–253.
42. Cvetković, V. (2016c). Uticaj demografskih, socio–ekonomskih i psiholoških faktora na preduzimanje preventivnih mera. *Kultura polisa, 13*(32), 393–404.
43. Cvetković, V. (2017). *Informisanost građana o nadležnostima vatrogasno–spasilačkih jedinica u vanrednim situacijama – Informed of citizens about firefighters jurisdiction in emergency situations*.

44. Cvetković, V. (2017a). *Informisanost građana o nadležnostima vatrogasno–spasilačkih jedinica u vanrednim situacijama – Informed of citizens about firefighters jurisdiction in emergency situations*. Paper presented at the VIII Scientific and professional conference with international participation – Police and judiciary guarantees of freedom and security in a legal state, At Hotel “Omorika” on Tara Mountain, Serbia.
45. Cvetković, V. (2017b). Krizne situacije – pripremljenost države, lokalne zajednice i građana. *Vojno delo*, 69(7), 122–136.
46. Cvetković, V. (2017c). Metodologija istraživanja katastrofa i rizika: teorije, koncepti i metode – Disaster and Risk Research Methodology: Theories, Concepts and Methods. In: Beograd: Zadužbina Andrejević, Instant system.
47. Cvetković, V. (2017d). Percepcija rizika od prirodnih katastrofa izazvanih poplavama. *Vojno delo*, 69(5), 160–175.
48. Cvetković, V. (2017e). Prepreke unapređenju spremnosti građana za reagovanje u prirodnim katastrofama. *Vojno delo*, 69(2), 132–150.
49. Cvetković, V. (2018). *Baze podataka o rizicima i informacioni servisi podrške odlučivanju u vanrednim situacijama – Risk database and management support information services for emergencies*. Paper presented at the Šesto savetovanje upravljanje rizicima, Požarevac.
50. Cvetković, V. (2019a). *First aid disaster kit for a family: a case study of Serbia – Porodični pribor za pružanje prve pomoći u katastrofama: studija slučaja Srbije*. Paper presented at the IX International scientific conference Archibald Reiss Days, November 6–7, 2019. University of Criminal Investigation and Police Studies, Belgrade.

51. Cvetković, V. (2019b). Risk Perception of Building Fires in Belgrade. *International Journal of Disaster Risk Management*, 1(1), 81–91.
52. Cvetković, V. (2021). *Bezbednosni rizici i katastrofe – Security risks and disasters*. Beograd: Naučno-stručno društvo za upravljanje rizicima u vanrednim situacijama.
53. Cvetković, V. M. [2017d]. Spremnost građana za reagovanje u prirodnim katastrofama izazvanim poplavama u Srbiji. *Vojno delo*, 69(1), 153–190.
54. Cvetković, V. M. [2017e]. Uticaj personalnih i sredinskih faktora na očekivanje pomoći od interventno-spasilačkih službi i humanitarnih organizacija za vreme prirodnih katastrofa. *Bezbednost, Beograd*, 59(3), 28–52.
55. Cvetković, V. M., & Filipović, M. (2017g). *Pripremljenost za reagovanje na rizike od prirodnih katastrofa*. Zadužbina Andrejević. Beograd.
56. Cvetković, V. M., & Filipović, M. (2018). Ispitivanje uloge porodice u edukaciji dece o prirodnim katastrofama – The role of the family in children education of natural disasters. *Nauka, bezbednost, policija*, 23(1), 71–85.
57. Cvetković, V. M., & Filipović, M. (2018b). Ispitivanje uloge porodice u edukaciji dece o prirodnim katastrofama. *Nauka, bezbednost, policija*, 23, 71–85.
58. Cvetković, V. M., & Filipović, M. (2019c). Percepcija rizika od zemljotresa u Republici Srbiji – teorijsko empirijska studija. *Vojno delo*, 71(2), 142–159.
59. Cvetković, V. M., & Gačić, J. (2017f). Požari kao ugrožavajuća pojava bezbednosti: činioci uticaja na znanje o požarima. In *Dani kriznog upravljanja: 10. međunarodna znanstveno–stručna konferencija: zbornik radova: 24, 25 i 26. svibnja 2017, Terme*

Tuhelj, Hrvatska, Crisis management days: 10th international scientific conference: book of papers: 24, 25 and 26. May 2017, Terme Tuhelj, Croatia.

60. Cvetković, V. M., & Jovanović, M. (2020b). Ispitivanje faktora uticaja na percepciju javnosti o mitski zasnovanom ponašanju ljudi u uslovima katastrofa. *Glasnik srpskog geografskog društva*, 100(2) 161–179. Beograd.
61. Cvetković, V. M., Gačić, J., & Jakovljević, V. [2016a]. Geoprostorna i vremenska distribucija šumskih požara kao prirodnih katastrofa. *Vojno delo*, 68(2), 108–127.
62. Cvetković, V. M., Ivanov, A., & Milojković, B. (2016). *Influence of parenthood on citizen preparedness for response to natural disaster caused by floods*. Paper presented at the VI International scientific conference Archibald Reiss Days, Belgrade.
63. Cvetković, V. M., Jakovljević, V., Gačić, J., & Filipović, M. (2017a). Obuka građana za reagovanje u vanrednim situacijama – Citizens' training for emergency situations. *Ecologica*, 24(87), 350–558.
64. Cvetković, V., Pavlović, S., & Janković, B. (2021). Private security preparedness for disasters caused by fires. *Journal of Criminalistic and Law, NBP*, 26(1).
65. Cvetković, V., & Andrejević, T. (2016). Qualitative research on the readiness of citizens to respond to natural disasters. *Serbian Science Today*, 1(3), 369–554.
66. Cvetković, V., & Bošković, D., (2014). Analysis of spatial and temporal distribution of drought as natural disaster. *Bezbednost*, 56(3), 148–164.
67. Cvetković, V., & Dragicević, S. (2014). Spatial and temporal distribution of natural disasters. *Journal of the Geographical Institute Jovan Cvijic, SASA*, 64(3), 293–309.

68. Cvetković, V., & Filipović, M. (2017). *Risk management of natural disasters: Concepts and Methods*. Paper presented at the New directions and challenges in transforming societies through a multidisciplinary approach.
69. Cvetković, V., & Filipović, M. (2017a). *Information systems and disaster risk management*. Paper presented at the International scientific and professional conference – 40 years of higher education in the field of security – Theory and Practice, Skopje, Republic of Macedonia.
70. Cvetković, V., & Filipović, M. (2017b). Posledice prirodnih katastrofa: faktori uticaja na percepciju građana Srbije. *Ecologica*, 24(87), 572–578.
71. Cvetković, V., & Filipović, M. (2017c). *Pripremljenost za reagovanje na rizike od prirodnih katastrofa*: Beograd: Zadužbina Andrejević.
72. Cvetković, V., & Filipović, M. (2018a). Ispitivanje percepcije rizika o požarima u stambenim objektima: demografski i socio-ekonomski faktori uticaja. *Vojno delo*, 70(5), 82–98.
73. Cvetković, V., & Filipović, M. (2018b). Koncept otpornosti na katastrofe. *Ecologica*, 25(89), 202–207.
74. Cvetković, V., & Gačić, J. (2017). *Fires as threatening security phenomenon: factors of influence on knowledge about fires*. Paper presented at the Conference: 10th International Conference “Crisis Management Days” – Security Environment and Challenges of Crisis Management, on 24, 25 and 26 May 2017.
75. Cvetković, V., & Grbić, L. (2021). Public perception of climate change and its impact on natural disasters. *Journal of the Geographical Institute Jovan Cvijic*, 71(1), 43–58.
76. Cvetković, V., & Ivanov, A. (2016). *Analiza faktora uticaja na znanje i percepciju učenika srednjih škola u Beogradu o epidemijama*. Paper presented at the Deveta međunarodna znanstveno-stručna

konferencija "Dani kriznog upravljanja", Veleučilište Velika Gorica, Hrvatska.

77. Cvetković, V., & Jakovljević, V. (2017). *Činioci uticaja na svest građana o rizicima nastanka vanrednih situacija u Srbiji*. Rad prezentovan na Petom naučnom savetovanju "Upravljanje rizicima".
78. Cvetković, V., & Janković, B. (2020). Private security preparedness for disasters caused by natural and anthropogenic hazards. *International Journal of Disaster Risk Management*, 2(1), 23–33.
79. Cvetković, V., & Katarina, A. (2019). Edukacija građana o smanjenju rizika od katastrofa korišćenjem multimedijalnih sadržaja – društvene igre, kompjuterske igrice i simulacije. *Vojno delo*, 71(6), 122–151.
80. Cvetković, V., & Martinović, J. (2021). Upravljanje u nuklearnim katastrofama (Nuclear Disaster Management). Naučno-stručno društvo za upravljanje rizicima u vanrednim situacijama, Beograd.
81. Cvetković, V., & Mijalković, S. (2013). Spatial and temporal distribution of geophysical disasters. *Journal of the Geographical Institute "Jovan Cvijic", SASA*, 63(3), 345–354.
82. Cvetković, V., & Miladinović, S. (2017). Ispitavanje stavova i znanja učenika o klizištima kao prirodnim opasnostima. *Ecologica*, 24(85), 115–121.
83. Cvetković, V., & Nikolić, M. (2021). Uloga društvenih mreža u smanjenju rizika od katastrofa: studija slučaja Svilajнца. *Bezbednost*, u štampi.
84. Cvetković, V., & Sandić, M. (2016). The fear of natural disaster caused by flood. *Ecologica*, 23(82), 203–211.
85. Cvetković, V., & Stanišić, J. (2015). Relationship between demographic and environmental factors with knowledge of

- secondary school students on natural disasters., SASA, *Journal of the Geographical Institute Jovan Cvijic*, 65(3), 323–340.
86. Cvetković, V., & Stojković, D. (2015). Analysis of geospatial and temporal distribution of storms as a natural disaster. In *International scientific conference – Criminalistic education, situation and perspectives 20 years after Vodinelic*. Skopje: Faculty of security, University St. Kliment Ohridski – Bitola in collaboration with Faculty of detectives and security, FON University.
87. Cvetković, V., Bošković, D., Janković, B., & Andrić, S. (2019). Percepcija rizika od vanrednih situacija – Disaster risk perception. In: *Kriminalističko-policijski univerzitet u Beogradu*.
88. Cvetković, V., Filipović, M., & Gačić, J. (2018). Teorijski okvir istraživanja u oblasti katastrofa. *Ecologica*, 25(91), 545–551.
89. Cvetković, V., Filipović, M., Dragičević, S., & Novković, I. (2018). *The role of social networks in disaster risk reduction*. Paper presented at the Eight International Scientific Conference “Archibald Reiss Days”, October 2–3, 2018.
90. Cvetković, V., Filipović, M., Popović, D., & Ostojić, G. (2017b). Činioci uticaja na znanje o prirodnim katastrofama. *Ecologica*, 24(85), 115–121.
91. Cvetković, V., Giulia, R., Ocal, A., Filipović, M., Janković, B., & Eric, N. (2018). Knowledge of children and youth about forest fires: Discrepancies between basic perceptions and reality. *Vojno delo*, 70(1), 171–185.
92. Cvetković, V., Janković, B., & Milojević, S. (2016). Bezbednost učenika od posledica prirodnih katastrofa u školskim objektima. *Ecologica*, 23(84), 809–815.
93. Cvetković, V., Milašinović, S., & Lazić, Ž. (2018). Examination of citizens’ attitudes towards providing support to vulnerable

- people and volunteering during disasters. *Journal for social sciences, TEME*, 42(1), 35–56.
94. Cvetković, V., Milojković, B., & Mlađan, D. (2013). Climate Change as a Modern Security Threat. In *International conference climate change impacts on water resources* Belgrade: Jaroslav Černi institute for the development of water resources.
95. Cvetković, V., Milojković, B., Mlađan, D., & Miladinović, S. (2014). The role of police in achieving security on the Danube as international waterways in Serbia. In *The third Romanian-Bulgarian-Hungarian-Serbian conference: Geographical Research and Cross-Border Cooperation within the Lower Basin of the Danube* (Vol. Book of Abstracts, pp. 42–43). Srebrno jezero: University of Belgrade, Faculty of Geography University of Novi Sad, Faculty of Sciences, Department of Geography, Tourism and Hotel Management:.
96. Cvetković, V., Nikolić, N., Nenadić, R. U., Ocal, A., & Zečević, M. (2020). Preparedness and Preventive Behaviors for a Pandemic Disaster Caused by COVID-19 in Serbia. *International Journal of Environmental Research and Public Health*, 17(11), 4124.
97. Cvetković, V., Noji, E., Filipović, M., Marija, M. P., Želimir, K., & Nenad, R. (2018). Public Risk Perspectives Regarding the Threat of Terrorism in Belgrade: Implications for Risk Management Decision-Making for Individuals, Communities and Public Authorities. *Journal of Criminal Investigation and Criminology*, 69(4), 279–298.
98. Cvetković, V., Öcal, A., & Ivanov, A. (2019a). Young adults' fear of disasters: A case study of residents from Turkey, Serbia and Macedonia. *International Journal of Disaster Risk Reduction*, 101095. doi:<https://doi.org/10.1016/j.ijdr.2019.101095>
99. Cvetković, V., Ristanović, E., & Gačić, J. (2018). Citizens Attitudes about the Emergency Situations Caused by Epidemics in

- Serbia – Stavovi građana o vanrednim situacijama izazvanim epidemijama: studija slučaja Srbije. *Iranian Journal of Public Health*, 47(8), 1213–1214.
100. Cvetković, V., Roder, G., Tarolli, P., Öcal, A., Ronan, K., & Dragičević, S. (2017). *Gender disparities in flood risk perception and preparedness: a Serbian case study*. Paper presented at the European Geosciences Union GmbH – EGU General Assembly 2017, At Vienna, Austria, Volume: Vol. 19, EGU2017–6720: Session HS1.9/NH1.18 Hydrological risk under a gender and age perspective, Vienna.
101. Cvetković, V., Tarolli, P., Roder, G., Ivanov, A., Ronan, K., Ocam, A., & Kutub, R. (2017). *Citizens education about floods: a Serbian case study*. Paper presented at the VII International scientific conference Archibald Reiss Days.
102. Cvijović, M. (2014). The role of the Ministry of the Interior in preventing 2014 floods in the Republic of Serbia and mitigating the effects thereof. *Bezbednost, Beograd*, 56(3), 190–205.
103. Čolović, J. (2020). Černobilj: 34 godine kasnije. Preuzeto sa: <https://www.iserbia.rs/da-li-ste-znali/cernobilj-34-godine-kasnije-3009> (Приступљено 22. 7. 2020).
104. Ćurčić, S. (2019). Koncept smanjenja rizika od katastrofa na primeru (ne)naučenih lekcija iz poplava 2014. godine u Srbiji. *Ljudska bezbednost – Zbornik studentskih radova*.
105. De Goyet, C. (2004). Epidemics caused by dead bodies: a disaster myth that does not want to die. *Pan American Journal of Public Health*, 15(5), 297–299.
106. De Goyet, C. D. V. (2007). Myths, the ultimate survivors in disasters. *Prehospital and disaster medicine*, 22(2), 104–105.
107. De Groot, J. I. M., Schweiger, E., & Schubert, I. (2020). Social Influence, Risk and Benefit Perceptions, and the Acceptability

- of Risky Energy Technologies: An Explanatory Model of Nuclear Power Versus Shale Gas. *Risk Analysis*.
108. Dobrić, S., & Đurović, B. (2006). Inheritance of Chernobyl. *Vojnosanitetski pregled*, 63(5), 449–450.
109. dokumentima Republike Srbije. *Godišnjak FPN*, (06), 213–224.
110. Drabek, T. E. (1969). Social processes in disaster: Family evacuation. *Social problems*, 16(3), 336–349.
111. Drury, J. (2012). 11 Collective resilience in mass emergencies and disasters. The social cure: Identity, health and well-being, 195.
112. Drury, J., Cocking, C., & Reicher, S. (2009). The nature of collective resilience: Survivor reactions to the 2005 London bombings. *International Journal of Mass Emergencies and Disasters*, 27(1), 66–95.
113. Drury, J., Novelli, D., & Stott, C. (2013). Psychological disaster myths in the perception and management of mass emergencies. *Journal of Applied Social Psychology*, 43(11), 2259–2270.
114. Džolev, I. (2020). Procena rizika od zemljotresa. *Upravljanje rizikom od katastrofa na Zapadnom Balkanu*, 68. Univerzitet u Novom Sadu, Fakultet tehničkih nauka.
115. Đorđević, I., & Nedeljković, S. (2019). Restoration and assistance system: Theoretical basis and functioning in the Republic of Serbia. *Godišnjak Fakulteta bezbednosti*, (1), 87–111.
116. Đorđević, M. (2018). Zemljotresi u 21. veku. *Vojno delo*, 70(2), 253–259.
117. Đorđević, S., & Cvetković, D. (2014). Ekologija kao naučna disciplina. *Primenjena Ekologija*, 16.
118. Đukić, S. (2017). Property delicts as forms of criminality and economic-social criminogenic factors. *Vojno delo*, 69(5), 109–125.
119. Eberwine, D. (2005). Disaster myths that just won't die. *Perspectives in Health*, 10(1).

120. Eshghi, K., & Larson, R. C. (2008). Disasters: lessons from the past 105 years. *Disaster Prevention and Management: An International Journal*.
121. Falkiner, L. (2003). Impact analysis of the Canadian red cross expect the unexpected program. *Retrieved August, 15, 2011*.
122. Filipović, M. (2017). Preparedness for natural disasters caused by earthquakes: Literature review. *Bezbednost, Beograd, 59(2)*, 114–129.
123. Filipović, M., & Cvetković, M. V. (2017). Rizici privatizacije vodnih resursa u uslovima njihove nestašice. *Srpska nauka danas*.
124. Filipović, M., & Žakula, S. (2017). Društveni obrasci prirodnih katastrofa: Slučaj Katrina. *Issues in Ethnology and Anthropology, 12(1)*, 195–215.
125. Filipović, M., Cvetković, V., & Jakovljević, V. (2017). *The impact of climate change on protection and conservation of biodiversity as a precondition of environmental security in Serbia*. Paper presented at the First Conference with International participation – Environmental Safety and Health at Work Zrenjanin.
126. Filipović, M., Cvetković, V., & Nešić, S. (2017). *Environmental aspects of using nuclear energy*. Paper presented at the International scientific and professional conference 40 years of higher education in the field of security – Theory and Practice, Skopje, Republic of Macedonia., Macedonia, Ohrid.
127. Floyd, D. L., Prentice-Dunn, S., & Rogers, R. W. (2000). A meta-analysis of research on protection motivation theory. *Journal of Applied Social Psychology, 30(2)*, 407–429.
128. Frailing, K. (2007). The myth of a disaster myth: Potential looting should be part of disaster plans. *Natural Hazards Observer, 31(4)*, 3–4.

129. Frey, B. S., Savage, D. A., & Torgler, B. (2011). Behavior under extreme conditions: The Titanic disaster. *Journal of Economic Perspectives*, 25(1), 209–22.
130. Fritz, C. (1961). Disaster in Merton RK et. Nisbet RA. *Contemporary Social Problems: An introduction to the sociology of deviant behavior and social disorganization*.
131. Funabashi, Y., & Kitazawa, K. (2012). Fukushima in review: A complex disaster, a disastrous response. *Bulletin of the Atomic Scientists*, 68(2), 9–21.
132. Furedi, F. (2007). The changing meaning of disaster. *Area*, 39(4), 482–489.
133. Gačić, J., & Mićović, M. (2019). Psihosocijalna pomoć u katastrofama. *Bezbednost*, Beograd, 61(3), 140–159.
134. Gačić, J., Jakovljević, V., & Cvetković, V. (2014). Floods in the Republik of Serbia – vulnerability and human security. In Ivica Đorđević, Marina Glamotchak, Svetlana Stanarević, & Jasmina Gačić (Eds.), *Twenty Years of Human Security: Theoretical Foundations and Practical Applications* (pp. 277–286). Belgrade: University of Belgrade – Faculty of Security Studies.
135. Galimberti, U. (2018). Mitovi našeg vremena. *Izdavačka knjižarnica Zorana Stojanovića, Sremski Karlovci – Novi Sad*.
136. Gantt, P., & Gantt, R. (2012). Disaster psychology: Dispelling the myths of panic. *Professional Safety*, 57(08), 42–49.
137. Glynn, S. A., Busch, M. P., Schreiber, G. B., Murphy, E. L., Wright, D. J., Tu, Y., & NHLBI REDS Study Group. (2003). Effect of a national disaster on blood supply and safety: the September 11 experience. *Jama*, 289(17), 2246–2253.
138. Gospić, N., Murić, G., & Bogojević, D. (2012). Definisavanje kritične telekomunikacione infrastrukture u Srbiji. *Beograd: XXX*.

139. Gschwender, A. N., & Gillard, L. (2017). Disaster preparedness in the blood bank. *American Society for Clinical Laboratory Science*, 30(4), 250–257.
140. Gupta, K., Sharma, P., & Bouza Herrera, C. N. (2018). Surviving the Titanic tragedy: A sociological study using machine learning models. *Suma de Negocios*, 9(20), 86–92.
141. Gutenberg, B., & Richter, C. F. (1956). Earthquake magnitude, intensity, energy, and acceleration: (Second paper). *Bulletin of the seismological society of America*, 46(2), 105–145.
142. Heide, E. A. (2004). Common misconceptions about disasters: Panic, the disaster syndrome, and looting. *The first 72 hours: A community approach to disaster preparedness*, 337.
143. Huber, M., Van Boven, L., Mc Graw, A. P., & Johnson–Graham, L. (2011). Whom to help? Immediacy bias in judgments and decisions about humanitarian aid. *Organizational Behavior and Human Decision Processes*, 115(2), 283–293.
144. Hussaini, A. (2020). Environmental Planning for Disaster Risk Reduction at Kaduna International Airport, Kaduna Nigeria. *International Journal of Disaster Risk Management*, 2(1).
145. Indić, D. R., Terzić, M. R., & Ivanković, N. D. (2013). Informacioni sistemi u upravljanju rizicima u životnoj sredini. *Vojnotehnički glasnik*, 61(1).
146. Institut za javno zdravlje Srbije Dr Milan Jovanović (Batut). Ebola – aktuelna epidemiološka situacija. Preuzeto sa: <http://www.batut.org.rs/download/aktuelno/2014Ebola/07082014.pdf> (Приступљено 31. 7. 2020).
147. Institute for Corporative Security Studies, Ljubljana.
148. Integrisani planetarni system. Sa 42. Nacionalne konferencije o kvalitetu života.

149. Ivanov, A., & Cvetković, V. (2014). The role of education in natural disaster risk reduction. *Horizons – international scientific journal*, X (16), 115–131.
150. Ivanović, O. M. (2018). Implementacija održivog razvoja primenom milenijumskih ciljeva. *Monographs*, Beograd. Institut ekonomskih nauka.
151. Jacob, B., Mawson, A. R., Marinelle, P., & Guignard, J. C. (2008). Disaster mythology and fact: Hurricane Katrina and social attachment. *Public Health Reports*, 123(5), 555–566.
152. Jakovljević, V. (2010). Resursi kritične infrastrukture i njihov značaj za upravljanje vanrednim situacijama. *Godišnjak Fakulteta bezbednosti*, 63–81.
153. Jakovljević, V., Cvetković, V., & Gačić, J. (2015). *Prirodne katastrofe i obrazovanje (Natural disaster and education)*. Beograd: Univerzitet u Beogradu, Fakultet bezbednosti.
154. Janković, B., Cvetković, V. J. P. A. I. J. o. P. S., & Management. (2020). Public perception of police behaviors in the disaster COVID-19 – the Case of Serbia.
155. Janković, B., Cvetković, V., & Aleksandar, I. (2019). Perceptions of private security: A case study of students from Serbia and North Macedonia. *Journal of Criminalistic and Law, NBP*, 24(3).
156. Janković, B., Cvetković, V., & Ivanov, A. (2019). Perceptions of private security: A case study of students from Serbia and North Macedonia. *Journal of Criminalistic and Law, NBP*, 24(3), 59–72.
157. Janković, B., Cvetković, V., Milojević, S., & Ivanović, Z. (2021). Relations between police and private security officers: a case study of Serbia. *Security journal*.
158. Jevtić, B. S., & Đorđević, M. Z. (2018). Possibility of preventing peer violence by promoting prosocial value orientation. *Zbornik radova Pedagoškog fakulteta, Užice*, (20), 57–70.

159. Jevtić, M., & Jevtić, A. (2017). Medicinsko postupanje u masovnim katastrofama.
160. Jha, D. (2020). Indicator based assessment of integrated flood vulnerability index for Brunei Darussalam. *International Journal of Disaster Risk Management*, 2(2).
161. Jović, B., Ašković, B., Krstić, D. & Maletin, N. (2017). Preuzeto sa: 162. katastrofa na Zapadnom Balkanu, 12. Univerzitet u Novom Sadu, Fakultet tehničkih nauka.
163. katastrofalne događaje. *Zbornik radova Fakulteta tehničkih nauka u Novom Sadu*, 35(05), 984–987.
164. Kaur, B. (2020). Disasters and exemplified vulnerabilities in a cramped Public Health Infrastructure in India. *International Journal of Disaster Risk Management*, 2(1).
165. Kešetović, Ž. (2010). Terrorism and tourism. *Revija za bezbednost*, 4(3), 231–247.
166. Kešetović, Ž., & Đorđević, I. (2011). Specific features of crisis decisionmaking. *Vojno delo*, 63(3), 342–363.
167. Kordić, B. [2018]. Koncept i praksa psihološke prve pomoći. *Godišnjak Fakulteta bezbednosti*, (1), 41–52.
168. Krmpotić, A. (2018). *Mitovi u kojima živimo* (Doctoral dissertation, University of Rijeka. Faculty of Humanities and Social Sciences. Department of Cultural Studies.).
169. Krstić, A. (2011). Izveštavanje o globalnoj krizi – Novinarstvo u globalnom dobu. Univerzitet u Beogradu–Fakultet političkih nauka. *Godišnjak*, 523.
170. Krtohvil, M. (2011). Zdravstvena skrb u izvanrednim situacijama. *Sigurnost: časopis za sigurnost u radnoj i životnoj okolini*, 53(3), 307–310.

171. Kumiko, F., & Shaw, R. (2019). Preparing International Joint Project: Use of Japanese Flood Hazard Map in Bangladesh. *International Journal of Disaster Risk Management*, 1(1), 62–80.
172. Kutub, J. R., Cvetković, V. M., & Huq, S. (2017). Assessment of Women's Vulnerability and their Coping Mechanism Living in Flood prone Areas: A Case Study of Belkuchi Upazila, Sirajganj. *Serbian Science Today*.
173. Lazarus, R. S. (2006). *Stress and emotion: A new synthesis*: Springer Publishing Company.
174. Lettieri, E., Masella, C., & Radaelli, G. (2009). Disaster management: findings from a systematic review. *Disaster Prevention and Management: An International Journal*.
175. López-Carresi, A. (2013). 10 Common myths and misconceptions in disaster management. *Disaster management: International lessons in risk reduction, response and recovery*, 142.
176. Lopičić, D., Drinčić, D., & Kon, J. (2010). Modernizovani sistem za osmatranje, obaveštavanje i uzbunjivanje stanovništva govorom i akustičnim signalima. *TEL-FOR, Beograd*.
177. Lorenz, D. F., Schulze, K., & Voss, M. (2018). Emerging citizen responses to disasters in Germany. Disaster myths as an impediment for a collaboration of unaffiliated responders and professional rescue forces. *Journal of Contingencies and Crisis Management*, 26(3), 358–367.
178. Ljuština, A., & Knežević-Lukić, N. (2013). Vanredne situacije izazvane prirodnim katastrofama. *Ecologica*, 20(71), 411–415.
179. management. *Science and engineering ethics*, 20(3), 717–733.
180. Mano, R., A, K., & Rapaport, C. (2019). Earthquake preparedness: A Social Media Fit perspective to accessing and disseminating earthquake information. *International Journal of Disaster Risk Management*, 1(2), 19–31.

181. McEntire, D.A. (2004). Development, disasters and vulnerability: a discussion of divergent theories and the need for their integration. *Disaster Prevention and Management: An International Journal*, 13(3), 193–198.
182. Mijalković, S., & Cvetković, V. (2013). Vulnerability of critical infrastructure by natural disasters. In Z. Keković, D. Čaleta, Ž. Kešetović, & Z. Jeftić (Eds.), *National critical infrastructure protection, regional perspective* (pp. 91–102). Belgrade: University of Belgrade – Faculty of Security Studies.
183. Mijalković, S., & Cvetković, V. M. (2014). Viktimizacija ljudi prirodnim katastrofama: geoprostorna i vremenska distribucija posledica. *Temida*, 17(4).
184. Mijanović, J. (2016). Vjerodostojnost medija–Nedostižan san. Uloga medija o izveštavanju o prirodnim katastrofama—stereotipi, mitovi i činjenice. Crnogorska akademija nauka i umetnosti. Podgorica.
185. Milašinović, M. R. (2020). *Uticao međunarodne saradnje na Sistem smanjenja rizika od elementarnih i drugih nepogoda u Republici Srbiji* (Doctoral dissertation, Univerzitet u Beogradu – Fakultet bezbednosti).
186. Milašinović, S., Kešetović, Ž., & Nadić, D. (2010). The power and impotence of crisis management in facing modern crisis. *Megatrend revija*, 7(2), 275–292.
187. Milivojević, J., Arsić, A. K., Aleksić, A., Grubor, S., & Savović, I. (2011). Scenario katastrofe i opstanak ljudske zajednice. Sa 38. Nacionalne konferencije o kvalitetu života.
188. Milivojević, J., Aleksić, A., & Stojanović, S. (2015). Monitoring globalnih katastrofa. Zbornik radova, 2–10, Beograd.

189. Milojković, B., & Mlađan, D. (2010). Adaptivno upravljanje zaštitom i spasavanjem od poplava i bujica – prilagođavanje poplavnom riziku. *Bezbednost, Beograd, 52*, 172–237.
190. Milosavljević, B. (2015). Međunarodna saradnja u oblasti smanjenja rizika od katastrofa. *Pravni zapisi*, (1).
191. Milutinović, D., Šumonja, S., & Maksimović, J. (2012). Ličnost i delo Florens Najtingejl – tvorca modernog sestrintstva i pionira javnog zdravlja. *Medicinski pregled*, 65(5–6), 263–267.
192. Mirnić, J. (2020). Uticaj društvenih, socio-ekonomskih i psiholoških faktora na brzinu evakuacije. *Zbornik radova Fakulteta tehničkih nauka u Novom Sadu*, 35(05), 973–976.
193. Misconceptions and realities of human disaster behavior. *In Integrating Disaster Science and Management* (pp. 343–362). Elsevier.
194. Mlađan, D., & Cvetković, V. (2012). Police deployment in emergency situations (Uloga policije u vanrednim situacijama). *In International Scientific Conference Archibald Reiss Days* (pp. 275–291). Belgrade: The Academy of Criminalistic and Police Studies.
195. Mlađan, D., & Cvetković, V. (2013). Classification of emergency situations. In Ž. Nikač (Ed.), *International Scientific Conference Archibald Reiss Days* (pp. 275–291). Belgrade: The Academy of Criminalistic and Police Studies.
196. Mlađan, D., Cvetković, V., & Veličković, M. (2012). Incident Command System in the United States of America. *Vojno delo*, 64(1), 89–105.
197. Morgan, O. (2004). Infectious disease risks from dead bodies following natural disasters. *Revista panamericana de salud pública*, 15, 307–312.

198. Morgan, O., & De Goyet, V. (2005). Dispelling disaster myths about dead bodies and disease: the role of scientific evidence and the media. *Revista Panamericana de Salud Pública, 18*, 33–36.
199. Morgan, O., Tidball–Binz, M., & Van Alphen, D. (2006). *Management of dead bodies after disasters: a field manual for first responders*. Pan American Health Organization (PAHO).
200. Mukkamala, A., & Beck, R. (2018). The role of social media for collective behavior development in response to natural disasters.
201. Mumović, N., & Cvetković, V. (2019). Činioci uticaja na donošenje odluka o sprovođenju evakuacije u uslovima katastrofa izazvanih požarima u stambenim objektima: studija slučaja Beograda. *Vojno delo, 71*(7), 142–163.
202. Mumović, N., & Cvetković, V. M. (2019). Činioci uticaja na donošenje odluka o
203. Nadić, D. (2011). Održivi razvoj i principi održivog razvoja u strateškim dokumentima Republike Srbije. *Godišnjak FPN, (06)*, 213–224.
204. Ninković, V., & Kešetović, Ž. (2016). Komuniciranje sistema zaštite i spasavanja u vanrednim situacijama izazvanim elementarnim nepogodama. *CM: Communication and Media, 10*(35).
205. Nogami, T. (2018). What behaviors we think we do when a disaster strikes: Misconceptions and realities of human disaster behavior. In *Integrating Disaster Science and Management* (pp. 343–362). Elsevier.
206. Ocal, A. (2019). Natural Disasters in Turkey: Social and Economic Perspective. *International Journal of Disaster Risk Management, 1*(1), 51–61.
207. Öcal, A., Cvetković, V. M., Baytiyeh, H., Tedim, F. M. S., & Zečević, M. (2020). Public reactions to the disaster COVID-19: a comparative study in Italy, Lebanon, Portugal, and Serbia. *Geomatics, Natural*

- Hazards and Risk*, 11(1), 1864–1885. doi:10.1080/19475705.2020.1811405
208. Ocal, A., Cvetković, V. M., Baytiyeh, H., Tedim, F., & Zečević, M. (2020). Public reactions to the disaster COVID-19: A comparative study in Italy, Lebanon, Portugal, and Serbia. *Geomatics, Natural Hazards and Risk*. doi:10.1080/19475705.2020.1811405
209. Oetting, E. R., Jumper-Thurman, P., Plested, B., & Edwards, R. W. (2001). Community readiness and health services. *Substance use & misuse*, 36(6–7), 825–843.
210. Olawuni, P., Olowoporoku, O., & Daramola, O. (2020). Determinants of Residents' Participation in Disaster Risk Management in Lagos Metropolis Nigeria. *International Journal of Disaster Risk Management*, 2(2).
211. Payment, S. (2006). *Greek mythology*. New York: Rosen Pub. Group.
212. Penner, L. A., Dovidio, J. F., Piliavin, J. A., & Schroeder, D. A. (2005). Prosocial behavior: Multilevel perspectives. *Annu. Rev. Psychol.*, 56, 365–392.
213. Perge, G. (2016). Traffic accident victims: Emergency treatment problems. *ABC – časopis urgentne medicine*, 16(3), 69–72.
214. Perić, J., & Cvetković, V. (2019). Demographic, socio-economic and psychological perspective of risk perception from disasters caused by floods: case study Belgrade. *International Journal of Disaster Risk Management*, 1(2), 31–43.
215. Petrović, N., Milenković, M., Stoimirov, I., Milenović, M., Lončar, Z., & Šijački, A. (2018). Upravljanje kriznim situacijama masovnih nesreća u bolničkim uslovima.
216. Pinheiro, C. P. (2008). Drug donations: what lies beneath. *Bulletin of the World Health Organization*, 86, 580A–580A.

217. Popović, D. J., & Ostojić, G. (2017). Činioci uticaja na znanje o prirodnim katastrofama. *ECOLOGICA*, 24(85), 1.
218. Quarantelli, E. L. (1972). Images of disaster behavior: Myths and consequences. Ohio State University Disaster Research Center.
219. Quarantelli, E. L. (1994). Future disaster trends and policy implications for developing countries.
220. Quarantelli, E. L., & Frailing, K. (2007). Looting after a disaster: A myth o reality. *Natural Hazards Observer*, 31(4), 1–4.
221. Radović, S. (2005). Дневник о цунамију. *Гласник Етнографског института САНУ*, 53(1), 277–291.
222. Radović, V. (2017). Kreiranje politike odgovora na vanredne situacije i katastrofe uz korišćenje ekspertskog znanja. Rezime. *The authors are responsible for the professional and linguistic accuracy of their papers.*, 173.
223. Radunović, M., Radunović, T., & Radunović, L. (2016). Iskustva i izazovi iz prakse: reagovanje zdravstvenog sistema Crne Gore u masovnim nesrećama – naučene lekcije. *Međunarodni problemi*, 266.
224. Ranisavljević, M. M., & Vudragović, Z. (2017a). Obezbeđenje rezerve hrane u
225. Ranisavljević, M., & Vudragović, Z. (2017b). Storage and distribution of food in emergencies. *Vojno delo*, 69(7), 338–357.
226. Reagovanje zdravstvenog sistema Crne Gore u masovnim nesrećama – naučene lekcije. *Međunarodni problemi, Internacional problems*, 266.
227. Resimić, N. (2020). Uloga društvenih mreža u pripravnosti i odgovoru zajednice na katastrofalne događaje. *Zbornik radova Fakulteta tehničkih nauka u Novom Sadu*, 35(05), 984–987.

228. Ristanović, E. (2016). Od epidemija do terorizma: Infektivni agensi kao specifičan bezbednosni rizik savremenog sveta. *Međunarodni problemi*, 242.
229. Rodriguez, H., Trainor, J., & Quarantelli, E. L. (2006). Rising to the challenges of a catastrophe: The emergent and prosocial behavior following Hurricane Katrina. *The Annals of the American Academy of Political and Social Science*, 604(1), 82–101.
230. Rogers, R. W. (1975). A protection motivation theory of fear appeals and attitude change¹. *The Journal of Psychology*, 91(1), 93–114.
231. Schmidt, P. J., & Bayer, W. L. (1985). Transfusion support in a community disaster. In *Supportive therapy in haematology* (pp. 371–377). Springer, Boston, MA.
232. Sektor za vanredne situacije (2016). Priručnik za obuku poverenika civilne zaštite. Beograd: Ministarstvo unutrašnjih poslova.
233. Shah, N. A., Shahzad, N., & Afzal, M. S. (2020). Nuclear Disaster Preparedness Level of Medical Responders in Pakistan. *Journal of Nuclear Medicine Technology*, jnmt.120.252577. doi:10.2967/jnmt.120.252577
234. Singer, P. (2000). *Praktična Etika*. IP Signature. Beograd.
235. situacijama. Beograd: Ministarstvo unutrašnjih poslova. Презето са:
236. Slonim, R., Wang, C., & Garbarino, E. (2014). The market for blood. *Journal of Economic Perspectives*, 28(2), 177–96.
237. Smith, A., Matthews, R., & Fiddler, J. (2011). Blood donation and community: exploring the influence of social capital.
238. SPORT – Nauka i Praksa, Vol.7, No 1, 53–61. Beograd.
239. Sultana, O., Cvetković, M. V., & Kutub, J. R. (2017). Problems of inhabitants of Muktagacha town in Mymensingh district in terms

- of urban services important for security in natural disaster. *Vojno delo*, 55–65.
240. Sun, L. G. (2010). Disaster mythology and the law. *Cornell L. Rev.*, 96, 1131.
241. Sun, L. G. (2012). Disaster mythology and availability cascades. *Duke Envtl. L. & Pol'y F.*, 23, 73.
242. Šekarić, N., & Kešetović, Ž. (2018). The role of social media in the emergency management. *Nauka, bezbednost, policija (NBP)*, 23(2), 113–130.
243. Škero, M., & Ateljević, V. (2015). „Zaštita kritične infrastrukture i osnovni elementi usklađivanja sa direktivom Saveta Evrope 2008/114/ES“. *Vojno delo*, 67, 192–207.
244. Šljukić, S. (2011). *Mit kao sudbina: prilog demitologizaciji demitologizacije*. Kairos.
245. Štrkalj Despot, K. (2020). Kako koronavirus mijenja jezik kojim govorimo (i mislimo)? *Hrvatski jezik: znanstveno-popularni časopis za kulturu hrvatskoga jezika*, 7(2), 1–7.
246. Tatić, V. K. (2016). Upravljanje prirodnim i nuklearnim katastrofama: pravni i etički pristup. *Strani pravni život*, (1), 45–59.
247. Terzić, M. R., Glišić, D., & Cvetković, Z. (2019). Obaveštajna priprema područja ugroženog elementarnim nepogodama, tehničko-tehnološkim i drugim nesrećama i upotreba snaga vojske Srbije. *Vojno delo*, 71(3), 174–189.
248. Thennavan, E., Ganapathy, G., Chandrasekaran, S., & Rajawat, A. (2020). Probabilistic rainfall thresholds for shallow landslides initiation – A case study from The Nilgiris district, Western Ghats, India. *International Journal of Disaster Risk Management*, 2(1), 1–14.
249. Tierney, K. (2003). Disaster beliefs and institutional interests: Recycling disaster myths in the aftermath of 9-11. *Research in social problems and public policy*, 11, 33–51.

250. Tierney, K., Bevc, C., & Kuligowski, E. (2006). Metaphors matter: Disaster myths, media frames, and their consequences in Hurricane Katrina. *The Annals of the American Academy of Political and Social Science*, 604(1), 57–81.
251. Tomić, D., Šaljić, E., & Milicević, M. (2018). Seizmološki hazardi i mogućnost odgovora studija slučaja humanitarna katastrofa u Nepal. *Vojno delo*, 70(7), 65–79.
252. Trainor, J., Barsky, L., & Torres, M. (2006). Disaster realities in the aftermath of Hurricane Katrina: Revisiting the looting myth. Disaster Research Center, USA.
253. Vakanjac, B. Zaštita geodiverziteta. (2014). *Primenjena Ekologija*, 103. Beograd.
254. Vakanjac, B., & Ninković, M. (2014). Integrisani geografski informacioni sistem. *Primenjena Ekologija*, 305. Beograd.
255. Veljanovski, R. (2011). Mediji između biznisa, politike i odgovornosti prema javnosti. *Godišnjak FPN*, (06), 405–418.
256. Vibhas, S., Adu, G. B., Ruiyi, Z., Anwaar, M. A., & Rajib, S. (2019). Understanding the barriers restraining effective operation of flood early warning systems. *International Journal of Disaster Risk Management*, 1(2), 1–17.
257. Vibhas, S., Bismark, A. G., Ruiyi, Z., Anwaar, M. A., & Rajib, S. (2019). Understanding the barriers restraining effective operation of flood early warning systems. *International Journal of Disaster Risk Management*, 1(2), 1–19.
258. Vićentijević, M. (2012). Medijska etika sagledana kroz prizmu afekata straha i paničnih stanja. *CM Komunikacija i mediji*, 7(23), 37–52.
259. Vlaisavljević, Ž., Čolović, N., & Perišić, M. (2014). Beginnings of nursing education and nurses' contribution to nursing professional development in Serbia. *Srpski arhiv*.

260. Vračević, N., & Cvetković, V. J. V. d. (2019). Značaj i uloga privatnih vojnih kompanija u rešavanju savremenih problema nacionalne i međunarodne bezbednosti. *Vojno delo*, 71(3), 73–94. 71(3), 73–94.
261. Vučinić, Č. (2014). Ovi grafikoni ruše sve što mislite da znate o surovom svetu u kom živimo. Preuzeto sa: <https://www.blic.rs/vesti/svet/ovi-grafikoni-ruse-sve-sto-mislite-da-znate-o-surovom-svetu-u-kom-zivimo/4хурѵјј> (Приступљено 8. 8. 2020).
262. Vuković, N. (2019). Analiza katastrofalnih događaja u 2017. godini i njihov uticaj na osiguranje. *Zbornik radova Fakulteta tehničkih nauka u Novom Sadu*, 34(02), 317–320.
263. Webb, G. R. (2007). The popular culture of disaster: Exploring a new dimension of disaster research. In *Handbook of disaster research* (pp. 430–440). Springer, New York, NY.
264. Xuesong, G., & Kapucu, N. (2019). Examining Stakeholder Participation in Social Stability Risk Assessment for Mega Projects using Network Analysis. *International Journal of Disaster Risk Management*, 1(1), 1–31.
265. Zagefka, H., & James, T. (2015). The psychology of charitable donations to disaster victims and beyond. *Social Issues and Policy Review*, 9(1), 155–192.
266. Zakour, M. J., & Gillespie, D. F. (2013). Community disaster vulnerability. *Springer New York, New York*. doi, 10(1007), 978–971.
267. Zhang, J. Q., Okada, N., & Tatano, H. (2006). Integrated natural disaster risk management: comprehensive and integrated model and Chinese strategy choice. *Journal of natural disasters*, 15(1), 29.
268. Živanović, C., Komarčević, M., & Cvjetković, J. (2015). Značaj uvođenja licencirane edukacije zdravstvenih radnika radi efikasnog upravljanja posljedicama katastrofa. *Emc Review – Časopis za ekonomiju*, 9(1).

269. Živković, S., Čabarkapa, M., & Mlađan, D. (2011). Specifics of panic in emergencies. *Bezbednost, Beograd*, 53(3), 112–124.
270. Алексић, Ј. П. (2014). Контејнери као градивни блокови у кризним подручјима. *АСЕГ+*, (2).
271. Боин, А., Харт, П., Штерн, Е., & Санделијус, Б. (2010). Политика управљања кризама. Београд: Службени гласник.
272. Влада Републике Србије (2014). Поплаве у Србији 2014. године. Београд. Преузето са: <http://www.obnova.gov.rs/uploads/useruploads/Documents/Izvestaj-o-proceni-potreba-za-orogavak-i-obnovu-posledica-poplava.pdf> (Приступљено 1. 8. 2020).
273. Влада Републике Србије (2016). Подсетник о волонтеризму у кризним ситуацијама. Београд.
274. Закон о волонтирању, „Службени гласник Републике Србије”, бр. 36/2010.
275. Закон о заштити животне средине, „Службени гласник Републике Србије”, бр. 14/2016.
276. Закон о јавном здрављу, „Службени гласник Републике Србије”, бр. 15/2016.
277. Закон о обнови након елементарне и друге непогоде, „Службени гласник Републике Србије”, бр. 112/2015.
278. Закон о робним резервама, „Службени гласник Републике Србије”, бр. 104/2013.
279. Закон о смањењу ризика од катастрофа и управљању ванредним ситуацијама, „Службени гласник Републике Србије”, бр. 87/2018.
280. Јаковљевић, В. (2011). Цивилна заштита Републике Србије. Универзитет у Београду, Факултет безбедности.

281. Јаковљевић, В., Цветковић, В., & Гачић, Ј. (2015). Природне катастрофе и образовање. Београд: Универзитет у Београду, Факултет безбедности, 215.
282. Катанчевић, В., & Каровић, С. (2016). Идентификовање опасности, процена и праћење ризика као облик раног упозорења. Београд: Војно дело, 6(2016), 103–104.
283. Кешетовић, Ж., & Милашиновић, С. (2012). Управљање кризама и катастрофама – поуке из прошлости. Култура полиса, 18, 251–270.
284. Кордић, Б., & Бабић, Л. (2015). Тамна страна личности и психолошка помоћ у кризи. Војно дело, 67(4), 108–120.
285. Marić, М. (2019). Informacioni sistemi podrške odlučivanja u vanrednim situacijama. Beograd.
286. Миладиновић, С., Цветковић, В., & Милашиновић, С. (2018). *Управљање ризицима у кризним ситуацијама изазваним клизиштима*. Београд: Криминалистичко-полицијска академија.
287. Мирчетић, Н., & Арсов, М. (2018). Приручник заштите од пожара. Београд. Београдски издавачки графички завод.
288. Мићовић, М. Д. (2014). Концепција сложености управљања у ванредним ситуацијама. Супротстављање савременом организованом криминалу и тероризму. 5, 291–305.
289. Млађан, Д., & Цветковић, В. (2011). *Систем обуке припадника Сектора за ванредне ситуације Министарства унутрашњих послова Републике Србије*. Рад презентован на Националној конференцији са међународним учешћем, Заштита на раду у XXI веку – терорија и пракса, Тара, 4–8. октобра 2011.
290. Научно-стручно друштво за управљање ризицима у области ванредних ситуација.

291. Национална стратегија заштите и спасавања у ванредним ситуацијама, „Службени гласник Републике Србије”, бр. 86/2011.
292. Национална стратегија одрживог развоја, „Службени гласник Републике Србије”, бр. 57/2008.
293. Оташевић, Б., Трбојевић, Ј., & Митровић, Д. (2014). Мотивација за пружање помоћи након поплава 2014: Улога личности и националног идентитета. Српско социолошко друштво. Београд.
294. Пантелић, Г. (2016). Чернобил: 30 година после. Институт за нуклеарне науке „Винча”, Лабораторија за заштиту од зрачења и заштиту животне средине. Београд.
295. Паштар, А. (2019). Утицај сеизмичке угрожености Републике Србије на асеизмичко пројектовање грађевинских објеката.
296. Сврдлин, М., & Цветковић, В. (2019). Мобилни комуникациони системи и апликације од значаја за интегрисано управљање катастрофама. *Војно дело*, 71(7).
297. Соколов, Ю. И. (2011). Катастрофы начала XXI века. Стратегија гражданской защиты: проблемы и исследования, 1(1).
298. Стратегија националне безбедности Републике Србије. (2009).
299. Уредба о спровођењу евакуације, „Службени гласник Републике Србије”, бр. 111/2009.
300. Цветковић, В. (2012а). Задаци ватрогасно-спасилачких јединица у терористичком нападу изазваном употребом оружја за масовно уништавање. In С. Мијалковић (Ed.), *Супротстављање организовано криминалу и тероризму* (pp. 146–160). Београд: Криминалистичко-полицијска академија.

301. Цветковић, В. (2012b). *Управљање у ванредним ситуацијама изазваним злоупотребом оружја за масовно уништавање*. (Мастер рад), Криминалистичко-полицијска академија, Београд.
302. Цветковић, В. (2015). *Спремност грађана за реаговање на природну катастрофу изазвану поплавом у Републици Србији*. (Докторска дисертација), Универзитет у Београду, Факултет безбедности.
303. Цветковић, В. (2015). Феноменологија природних катастрофа, теоријско одређење и класификација природних катастрофа. *Безбједност, полиција и грађани*, 3–4, 311–335.
304. Цветковић, В. (2015a). Спремност за реаговање на природну катастрофу – преглед литературе. *Безбједност, полиција и грађани*, 11(1–2), 165–183.
305. Цветковић, В. (2016b). Полиција и природне катастрофе. Београд: Задужбина Андрејевић.
306. Цветковић, В. (2017a). *Metodologija istraživanja katastrofa i rizika: teorije, koncepti i metode*. Beograd: Zadužbina Andrejević, Instant system.
307. Цветковић, В. (2017). Спремност грађана за реаговање у природним катастрофама изазваним поплавама у Републици Србији (Citizens' preparedness for responding to natural disasters caused by floods in the Republic of Serbia). *Војно дело*, 69(1), 153–190.
308. Цветковић, В. (2018). Перцепција јавности о припремљености за биосферске катастрофе изазване епидемијама: импликације на процес управљања ризицима. *Безбедност*, 60(3), 5–25. doi:10.5937/bezbednost1803005C
309. Cveticović, V. (2018). *Baze podataka o rizicima i informacioni servisi podrške odlučivanju u vanrednim situacijama*. Šesto savetovanje upravljanje rizicima, Požarevac, 25–34.

310. Цветковић, В. (2019b). Управљање ризицима и системи заштите и спасавања од катастрофа. Београд: Научно-стручно друштво за управљање ризицима у ванредним ситуацијама.
311. Цветковић, В. (2020). *Управљање ризицима у ванредним ситуацијама*. Београд: Научно-стручно друштво за управљање ризицима у ванредним ситуацијама.
312. Цветковић, В. М., & Милашиновић, С. (2017c). Теорија угрожености и смањење ризика од катастрофа. *Култура полиса*, 14(33), 217–228.
313. Цветковић, В., & Гачић, Ј. (2016). *Евакуација у природним катастрофама*. Београд: Задужбина Андрејевић.
314. Цветковић, В., & Милашиновић, С. (2017). Теорија угрожености и смањење ризика од катастрофа. *Kultura polisa*, 14(33), 217–228.
315. Цветковић, В., & Петровић, Д. (2015). Интегрисано управљање природним катастрофама. У С. Мијалковић (Ed.), *Супротстављање савременом организованом криминалу и тероризму* (pp. 291–325). Београд: Криминалистичко-полицијска академија.
316. Цветковић, В., Аксентијевић, В., & Ивовић, М. (2015). Улога службе хитне медицинске помоћи у ванредним ситуацијама изазваним терористичким актима. У Д. Коларић (Ed.), *Супротстављање савременим облицима криминалитета – анализа стања, европски стандарди и мере за унапређење* (pp. 355–367). Београд: Криминалистичко-полицијска академија и Фондација „Ханс Зајдел” у сарадњи са Министарством унутрашњих послова Републике Србије.
317. Цветковић, В., Јаковљевић, В., & Станић, М. (2016). *Осигурање и смањење ризика од природних катастрофа*. Рад презентован на VII научно-стручном скупу са међународним

учешћем „Европске интеграције: правда, слобода и безбедност”, Тара, хотел „Оморика.

318. Цветковић, В., Филиповић, М., & Гачић, Ј. (2019а). Збирка прописа из области управљања ризицима у ванредним ситуацијама. Београд: Научно-стручно друштво за управљање ризицима у ванредним ситуацијама.

Интернет линкови

1. <http://kliknizeleno.rs/wp-content/uploads/2017/10/brosura-volonter.pdf> (Приступљено 1. 8. 2020).
2. <http://montaznakuca.blogspot.com/2014/10/montazne-kuce-i-prirodne-katastrofe.html> (Приступљено 20. 1. 2021).
3. <http://www.nurdor.org/InfoDetalji.aspx?url=transfuzija-krvi&kid=1> (Приступљено 21. 7. 2020).
4. <https://www.ceeol.com/search/gray-literature-detail?id=539370> (Приступљено 21. 7. 2020).
5. https://www.https://www.rs.undp.org/content/serbia/sr/home/library/crisis_prevention_and_recovery/priru_nik-za-obuku-poverenika-civilne-zatite-.html (Приступљено 21. 7. 2020).
6. <https://www.rts.rs/page/stories/sr/story/10/svet/1720634/srpski-humanitarac-oci-u-oci-s-ebolom.html> (Приступљено 10. 8. 2020).

10. ПРИЛОГ

Анкетни упитник

Поштовани, пред собом имате листу питања која треба пажљиво да прочитате и одговорите тако што ћете заокружити један или више од понуђених одговора или попунити празно место.

Унапред се захваљујем на издвојеном времену и сарадњи!

ОПШТИ ПОДАЦИ

1. Заокружите пол:

а) мушки б) женски

2. Колико година имате (упишите одговор)?

3. Које образовање имате?

а) основно б) средње в) више г) високо д) мастер њ) докторат

4. Ког сте брачног статуса?

*а) нисам у вези б) ожењен/удата в) разведен/разведена
г) удовац/удовица*

5. Да ли живите у селу или граду?

а) село б) град

6. Да ли живите у кући или стану?

а) кућа б) стан

7. Колики су ваши оквирни месечни приходи на нивоу домаћинства (у РСД)?

а) до 25.000 б) 26.000–75.000 в) преко 75.000

8. Ваш радни статус?

а) запослен/а б) незапослен/а в) у пензији

9. Број чланова домаћинства?

а) један б) два в) три г) четири д) пет њ) више од пет

10. Главни доносилац одлука у домаћинству (посматрајући из Ваше позиције) је?

а) отац/муж б) мајка/жена в) брат г) сестра

д) деда њ) баба е) друго

ПОСЕБАН ДЕО АНКЕТНОГ УПИТНИКА

Уопштени митови о катастрофама

1. Шта су за Вас катастрофе?

а) ретки догађаји б) изузетно ретки догађаји в) чести догађаји г) догађаји који се никада не дешавају

2. Да ли сте икада доживели последице катастрофа?

а) да б) не

3. Да ли сматрате да су поплаве у Србији 2014. године имале обележје катастрофе?

а) да б) не

4. Да ли Вам је познато да се прва нуклеарна катастрофа десила у Чернобилу (Украјини) 1986. године?

а) да б) не

5. У чувеном филмском спектаклу „Титаник” приказано је потонуће брода 15. априла 1912 године, да ли мислите да је ова несрећа имала обележје катастрофе?

а) да б) не

6. По Вашем мишљењу, да ли су технологије за предвиђање катастрофа у довољној мери унапредовале да је немогуће говорити о катастрофама које би водиле уништењу људске врсте?

а) да б) не

7. По Вашем мишљењу, да ли је могуће баш све катастрофе у свету предвидети (поплаве, пожаре, земљотресе, авионске несреће, нуклеарне несреће итд.)?

а) да б) не

8. Донације хране су неопходне након природних катастрофа, јер су погођени људи остали без својих усева.

а) слажем се б) не слажем се

9. Људима који су након катастрофа остали без својих домова најбоље је помоћи тако што ће им се...

а) саградити нова кућа

б) обновити порушена кућа

в) купити монтажна кућа или приколица

г) друго

10. Колики временски период је по Вашем мишљењу потребан да се стање на подручју погођеном катастрофом врати у нормалу?

а) неколико недеља б) неколико месеци

в) неколико година г) друго

11. По Вашем мишљењу, да ли је у катастрофама потребно до-
нирати гардеробу?

а) да б) не

12. Катастрофе често могу бити злоупотребљене. Мислите
ли да би људи и у условима катастрофа могли да имају нереалне
захтеве у погледу донација маркиране гардеробе?

а) да б) не.

Митови у вези са новчаним донацијама у катастрофама

13. Да ли бисте икада донирали новчана средства за помоћ
жртвама катастрофа?

а) да б) не

14. Колику количину новца бисте донирали (у РСД)?

а) до 200 б) до 500 в) до 1.000 г) преко 1.000

д) преко 2.000 њ) друго

15. По Вашем мишљењу, који су фактори одлучујући за дона-
цију новца жртвама катастрофа?

а) помоћ б) осећај бриге в) сажаљење

г) осећај моћи и престижа д) лична корист

16. Уколико сте некада донирали новчана средства, шта је
утицало на Вашу одлуку? (Упишите одговор користећи одгово-
ре из претходног питања.)

17. Да ли мислите да Република Србија учествује у међуна-
родној помоћи, те донира новчана средства када се катастрофе
догоде у свету?

а) да б) не

Чињенице у вези са лично припремљеношћу
појединца за катастрофе

18. Да ли сматрате да поседујете довољно знања о катастрофама, као и начинима заштите у случају њиховог појављивања?

а) да б) не

19. Да ли сматрате да Ваше комшије имају више знања о катастрофама и да су њихова домаћинства боље припремљена у односу на Ваше?

а) да б) не

20. Да ли сматрате да Ваша деца поседују довољно знања о катастрофама?

а) да б) не

21. По Вашем мишљењу, који је најбољи начин стицања знања о катастрофама?

*а) школа б) интернет в) медији г) приручници
д) законска документа*

22. Да ли бисте похађали курсеве како бисте стекли знање о катастрофама и начинима заштите у случају њиховог настанка?

а) да б) не.

23. По Вашем мишљењу, да ли су људи који живе у кућама заштићенији од људи који живе у становима у случају настанка катастрофа?

а) да б) не

Чињенице у вези са понашањем људи у катастрофама

24. По Вашем мишљењу, како бисте се понашали да се затекнете у условима катастрофа?

а) рационално б) панично в) криминално г) апатично

25. По Вашем мишљењу, како се људи обично понашају у условима катастрофа? (Упишите одговор користећи понуђене одговоре из претходног питања.)

26. По Вашем мишљењу, да ли се у случају катастрофа људи понашају морално?

а) да б) не

27. Током терористичког напада на подземну железничку станицу у Лондону 2005. године, како су се понашали људи који су били у возу, по Вашем мишљењу?

а) панично, б) стајали су мирно
в) слушали су упутства терориста, г) друго

28. У случају терористичког напада на Њујорк 2001. године, велики број људи волонтерски је помагао службама задуженим за реаговање у катастрофама. Да ли бисте и Ви били волонтер/ка у условима катастрофа?

а) да б) не

29. Да ли сте били волонтер/ка током мајских поплава 2014. године у Републици Србији?

а) да б) не

30. Да ли је неко из Ваше породице био некада волонтерски ангажован?

а) да б) не

31. Да ли очекујете да би Ваш дом након катастрофе могао бити мета провалника?

а) да б) не

32. Да ли очекујете да ће Ваш дом заштити полиција од провалника, уколико будете морали да се евакуишете?

а) да б) не

33. Да ли мислите да су људи неодлучни за евакуацију након катастрофе, због бојазни да би њихови домови могли бити опљачкани?

а) да б) не

34. Један број људи након катастрофа се може понашати депресивно, тужно и бити склон негативним осећањима. У литератури овај феномен означен је као „синдром катастрофе”. По Вашем мишљењу, да ли наведени фактори могу бити узрок наведеног понашања? (Заокружите све одговоре за које сматрате да су тачни.)

а) губитак члана породице б) губитак пријатеља

в) губитак дома г) губитак животињског фонда д) друго

35. Током мајских поплава 2014. године велики број људи је остао без својих домова. Да ли верујете у тврдњу да су људи вишег економског и друштвеног статуса користили свој утицај и положај у друштву како би себи обезбедили већа новчана средства за обнову домова из државног буџета? О наведеном понашању сведочи и број евидентираних кривичних пријава од стране Канцеларије за јавна улагања, која је спроводила поступак веродостојности захтева за надокнаду штете услед последица поплава.

а) да б) не

Чињенице у вези са здравственим ризицима у катастрофама

36. Природне катастрофе које доводе до великих људских жртава, попут поплаве у Индонезији 2004. године (када је живот изгубило 200.000 људи), могу бити узрок епидемија заразних болести.

а) слажем се б) не слажем се

37. Пракса досадашњег понашања надлежних служби у неким земљама, те и на примеру Индонезије, је показала да су многи људи услед бојазни да би могло доћи до епидемије заразних болести сахрањени без њихове претходне идентификације, тако да њихове породице никада нису сазнале где су им гробови. Да ли верујете да је овако нешто могуће и у будућности?

а) да б) не

38. По Вашем мишљењу, на који начин се може спровести ефикасна борба против оваквог понашања надлежних служби? (Заокружите све тачне одговоре.)

а) ефикасним стратегијама управљања умрлим телима након катастрофа

б) едукацијом становништва и надлежних служби

в) ефикасним реаговањем надлежних служби у складу са научним чињеницама

39. У катастрофама са великим бројем жртава најчешће се деси да пријемом пацијената буде преоптерећена болница најближа месту несреће. Да ли сматрате да је ова тврдња тачна?

а) да б) не

40. Замислите ситуацију да се возите ауто-путем и да преко радија сазнајете за вест да се неколико километара испред вас десила велика саобраћајна несрећа у којој је повређен велики број људи, те да се моле сви пролазници који могу да помогну у спасавању повређених. По Вашем мишљењу, коју врсту помоћи је најнеопходније да укажете повређенима када стигнете на место несреће? (Заокружите тачне одговоре.)

- а) донација крви б) донација лекова које имате код себе*
- в) помоћ при превозу повређених до здравствених установа*
- г) указивање прве помоћи д) друго*

Чињенице о поплавама 2014. године у Републици Србији

41. Да ли знате у ком граду Републике Србије је био највећи поплавни талас 2014. године?

- а) Београд б) Обреновац в) Шабац г) Крагујевац д) Ниш е) друго*

42. Град Обреновац је претрпео највеће штете током мајских поплава, да ли се слажете да је узрок томе неефикасан систем заштите и спасавања Републике Србије?

- а) да б) не*

43. Током мајских поплава 2014. године, Републици Србији је у спасавању погођених људи и санирању последица поплаве помогла међународна заједница. Да ли се слажете са наведеном тврдњом?

- а) да б) не*

44. Као добар пример регионалне сарадње може се навести и помоћ коју су војске Словеније, Македоније и Црне Горе упутиле Србији, у разумном временском периоду од отпочињања

мајских поплава. Укупно је било ангажовано 113 припадника страних оружаних снага у спасилачким активностима и достављању хуманитарне помоћи. По Вашем мишљењу, дали је ова тврдња тачна?

а) да б) не

45. Међународна помоћ се огледа и у ангажовању волонтера из иностранства. Након мајских поплава 2014. године, у Републику Србију је пристигао већи број волонтера из земаља у окружењу. Да ли сте упознати са наведеним податком?

а) да б) не

46. По Вашем мишљењу, да ли су таблоидни медији заинтересовани за извештавање о катастрофама? Да ли се сећате неког новинског таблоидног листа или телевизијског канала који је спектакуларно извештавао о жртвама поплава? (Заокружите и упишите одговор.)

а) да б) не

47. Медији су у великој мери током мајских поплава ширили неистините информације о броју умрлих, повређених и материјалној штети. Узрок таквог понашања медија је повећање броја продатих новина, прегледа на интернет порталима и гледаности телевизијских емисија, односно повећање зараде од продаје информација о катастрофама. Да ли је, по Вашем мишљењу, наведена тврдња тачна?

а) да б) не

48. Ком од следећих друштвених медија се у нашој земљи поклонило највеће поверење у извештавању о поплавама 2014. године?

а) Твитер б) Фејсбук в) Инстаграм г) друго

49. По Вашем мишљењу, да ли је понашање надлежних служби током мајских поплава било у складу са захтевима струке или је било засновано и на импровизацији?

а) понашање је било засновано на импровизацији

б) понашање је било засновано на употреби планова реаговања у катастрофама и употреби планова заштите и спасавања

в) и једно и друго

50. Као грађанин/ка Републике Србије, да ли сте информисани о неопходности поседовања плана реаговања у катастрофама и да ли га поседујете?

а) обавештен/на и поседујем план

б) нисам обавештен/на и не поседујем план

в) обавештен/на и не поседујем план

БИОГРАФИЈА АУТОРА

Владимир М. Цветковић је рођен 8. фебруара 1987. године у Крагујевцу. Докторирао је на Факултету безбедности Универзитета у Београду, одбранивши 2016. године рад насловљен *Спремност грађана за реаговање на природну катастрофу изазвану полавом у Републици Србији*, чиме је стекао академско звање доктор наука – науке безбедности. На Криминалистичко-полицијској академији у Београду одбранио је 2012. године мастер рад *Управљање у катастрофама изазваним злоупотребом оружја за масовно уништавање*, чиме је стекао звање мастер криминалиста, а на Академији је и дипломирао 2010. године као најбољи студент генерације с просечном оценом 10,00, чиме је стекао звање дипломирани криминалиста. Завршио је

Средњу школу унутрашњих послова (звање полицајац) у Сремској Каменици 2006. године, као један од ђака генерације и носилац Вукове дипломе, а Основну школу „Свети Сава” у Баточини 2002. године као носилац Вукове дипломе.

Запослење и педагошко искуство

Од 2017. године запослен је на Факултету безбедности Универзитета у Београду у звању доцента на Катедри студија управљања у ванредним ситуацијама и за еколошку безбедност, где је ангажован као наставник на следећим предметима: Управљање ризицима у катастрофама, Безбедносни ризици и катастрофе, Методологија процене ризика и израда планова заштите и спасавања од катастрофа, Руковођење активностима заштите и спасавања у катастрофама, Заштита од природних и антропогених катастрофа и Систем превенције и смањења ризика од елементарних и других непогода.

У периоду од 2013. до 2017. године био је запослен на Криминалистичко-полицијској академији, садашњем Универзитету, као сарадник у звању асистента за следеће предмете: Безбедност у катастрофама, Управљање ризицима у катастрофама, Спречавање и сузбијање пожара, хаварија и експлозија и Информациони системи у катастрофама. На истој институцији и предметима, у периоду од 2011. до 2013. године, био је запослен као сарадник у звању сарадника у настави. Током 2006. године био је запослен у Министарству унутрашњих послова Републике Србије као полицијски службеник у Полицијској управи Крагујевац.

Научноистраживачки рад

Реализовао је многобројна научна истраживања и објавио више од 250 научних радова у домаћим и међународним часописима и зборницима, међу којима 20 научних монографија, 15 радова у часописима на SCI/SSCI листи и докторску дисертацију у периоду од 2011. до 2021. године. Ужа област његових истраживачких интересовања обухвата безбедност, ванредне ситуације, катастрофе, управљање ризицима и цивилну заштиту. Служи се енглеским и немачким језиком. Рецензирао је више од 100 научних радова у домаћим часописима (*NBP, Безбедност, Српска наука данас* итд.) и у међународним часописима (*Geomatics, Natural Hazards and Risk, International Journal of Architectural Heritage, International Journal of Disaster Risk Reduction, International Journal of Disaster Risk Management, Hellyon* итд.). Учествовао је на многобројним националним и међународним научним конференцијама у земљи и у иностранству, као и у међународним и националним пројектима наведеним у даљем тексту.

- Међународни истраживачки пројекат „Horizon 2020 project DAREnet – Danube river region Resilience Exchange network targeting the Call topic: SEC-21-GM-2016/2017: Pan European Networks of practitioners and other actors in the field of security”.

- Научноистраживачки пројекат „Национална безбедност Републике Србије и безбедносне интеграције”, који је у периоду 2014–2015. године реализовала Криминалистичко-полицијска академија у Београду.

- Научноистраживачки пројекат „Управљање полицијском организацијом у спречавању и сузбијању претњи безбедности у Републици Србији”, који је у периоду 2015–2018. године реализовала Криминалистичко-полицијска академија у Београду.

- Научноистраживачки пројекат „Развој институционалних капацитета, стандарда и процедура за супротстављање организованом криминалу и тероризму у условима међународних интеграција” (број 179045), који је финансирало Министарство просвете, науке и технолошког развоја Републике Србије, а реализовала Криминалистичко-полицијска академија у Београду у периоду 2011–2016. године.

Професионални ангажмани

- Директор Међународног института за истраживање катастрофа, Београд.

- Главни и одговорни уредник међународног часописа *International Journal of Disaster Risk Management*.

- Председник и оснивач Научно-стручног друштва за управљање ризицима у катастрофама, као организације која је посебно важна за систем заштите и спасавања Републике Србије.

- Реализатор семинара „Безбедност ученика у школским објектима”, каталогски број 9 из Каталога програма стручног усавршавања наставника, васпитача и стручних сарадника ЗУОВ за школске године 2014/2015, 2015/2016. и 2016/2017.

- Руководилац и реализатор основне безбедносне обуке у области ванредних ситуација на Старој планини 2019. године.

- Руководилац и реализатор друге и треће основне безбедносне обуке у области заштите и спасавања у катастрофама у Овчар Бањи 2019. и 2020. године.

- Учествовао у реализацији посебних облика наставе (обука) (2011–2017), као што су: основна полицијска обука за студенте прве године основних академских и струковних студија (руковање и манипулација ватреним оружјем полицијских службеника); основна полицијско-безбедносна обука за ванредне

ситуације за студенте друге године основних академских и струковних студија; летња, теренска обука у Наставном центру „Митрово Поље” МУП-а Републике Србије на Гочу за студенте треће године основних академских и друге године струковних студија Криминалистичко-полицијске академије, садашњег Универзитета.

- Био је ангажован као Секретар Катедре безбедносних наука на Криминалистичко-полицијској академији, садашњем Универзитету, у периоду од 2011. до 2015. године.

Награде и признања

- Добитник је награде за најбољег младог научника Србије „Danubius Young Scientist Award 2017”, коју додељују Аустријско министарство за науку, истраживање и економију (BMWFW) и Институт за Дунавски регион и Централну Европу (IDM) за изузетна достигнућа у науци.

- Добитник је стипендије за таленте Министарства просвете Републике Србије – Grant by the Fund for Young talents of the Republic of Serbia for the undergraduate students of final years (2009/10).

Добитник је стипендије ОЕБС-а за докторске студије на Факултету безбедности 2015. године.

Добитник је стипендије „Еуробанк ЕФГ школарина за најбоље студенте Србије” у оквиру пројекта „Инвестирајмо у европске вредности”, због посебног истицања у области криминалистичких и полицијско-безбедносних студија 2009. године.

Добитник је више похвалница за најбољег студента прве, друге и треће године на Криминалистичко-полицијској академији у Београду 2007, 2008. и 2009. године.

Добитник је Сребрне значке за првог студента у рангу дипломираних студената (просек 10,00) на Криминалистичко-полицијској академији у Београду 2010. године.

Током основношколског образовања додељено му је шест посебних диплома за изузетне постигнуте резултате на такмичењима из физике, историје, српског и немачког језика, биологије и техничког образовања, као и Вукова диплома.

Усавршавања и сертификати

- Завршен основни специјалистички курс за инспекторе из области цивилне заштите и управљања ризиком 2014. године.
- Завршен основни курс 2012. године за ватрогасца-спасиоца у трајању од четири месеца у Управи за ванредне ситуације за Град Београд, након чега је стекао звање ватрогасац-спасилац.
- Положен стручни испит заштите од пожара 2012. године.
- Положен стручни испит процене ризика у заштити лица, имовине и пословања 2018. године.
- Положен стручни испит процене ризика од катастрофа и израде планова заштите и спасавања у катастрофама 2018. године.
- Regional Workshop on Human Resources Development in Podgorica, Montenegro from 30 October to 3 November 2017, organized by International Atomic Energy Agency and Ministry of Sustainable Development and Tourism of Montenegro.
- Training on project design, proposal development and project management for EU Horizon 2020 Programme, European Training Academy in cooperation with UNDP in Belgrade, from 4 to 12 October, 2017.
- Certificate, DCAFs Border Security Programme certifies that Mr. Vladimir Cvetkovic has successfully participated in the seventh Future

Leaders Training which took place in Andermatt, Switzerland, Geneva Centre for The Democratic Control of Armed Forces (DCAF), 2011.

- Certificate of Participation, Weapons of Mass Destruction Crime Scene Operations Course, United States of America, Department of Defense International Counterproliferation Program, 2011.

- Стручна пракса у Сектору за ванредне ситуације 2011. године.

- Certificate, Sixth Regional Course in International Humanitarian Law, BU Faculty of Political Sciences, 2009.

- Certificate of appreciation in recognition of the valuable contribution as a Participant of the NATO SPS Leadership Roundtable on Information-Related Hybrid Threats in South-East Europe, 6-12 October 2019, Republic of North Macedonia.

- Certificate that he has successfully completed training on project design, proposal development and project management for EU Horizon 2020 programme, EUTA and UNDP.

- Certificate that he has successfully completed IAEA Regional Workshop on Human Resource Development, 30 October - 3 November 2017, organized by International Atomic Energy Agency (IAEA) and Ministry of Sustainable Development and Tourism of Montenegro.

- Certificate of completion on-line e-learning course on: Overview of Nuclear Security Threats and Risks; Nuclear Security Threats and Risks (4 modules); Introduction to and Overview of IAEA Nuclear Security Series Publications; Nuclear Security Disciplines course on Physical Protection of Nuclear Material and Nuclear Facilities.

- Изабран за демонстратора на предмету Безбедност саобраћаја 2009. године током студија на Криминалистичко-полицијској академији у Београду.

ОДАБРАНЕ РЕФЕРЕНЦЕ И ПРЕПОРУКЕ ЗА ДАЉЕ ЧИТАЊЕ

1. Cvetković, V., Nikolić, N., Nenadić, R. U., Ocal, A., & Zečević, M. (2020). Preparedness and Preventive Behaviors for a Pandemic Disaster Caused by COVID-19 in Serbia. *International Journal of Environmental Research and Public Health*, 17(11), 4124.
2. Janković, B., & Cvetković Vladimir, M. (2020). Public perception of police behaviors in the disaster COVID-19 – The case of Serbia. *Policing: An International Journal*, 43(6), 979–992. doi:10.1108/PIJPSM-05-2020-0072. (2020). doi:10.1108/PIJPSM-05-2020-0072.
3. Ocal, A., Cvetković, V. M., Baytiyeh, H., Tedim, F., & Zečević, M. (2020). Public reactions to the disaster COVID-19: A comparative study in Italy, Lebanon, Portugal, and Serbia. *Geomatics, Natural Hazards and Risk*, 11(1), 1864–1885.
4. Cvetković, V. M., Öcal, A., & Ivanov, A. (2019). Young adults' fear of disasters: A case study of residents from Turkey, Serbia and Macedonia. *International Journal of Disaster Risk Reduction*, 101095.
5. Cvetković, V., Roder, G., Öcal, A., Tarolli, P., & Dragičević, S. (2018). The Role of Gender in Preparedness and Response Behaviors towards Flood Risk in Serbia. *International Journal of Environmental Research and Public Health*, 15(12), 2761.
6. Cvetković, V., Noji, E., Filipović, M., Marija, M. P., Želimir, K., & Nenad, R. (2018). Public Risk Perspectives Regarding the Threat of Terrorism in Belgrade: Implications for Risk Management Decision-Making for Individuals, Communities and Public Authorities. *Journal of Criminal Investigation and Criminology*, 69(4), 279–298.

7. Cvetković, V., Kevin, R., Shaw, R., Filipović, M., Mano, R., Gačić, J., & Jakovljević, V. (2018). Household earthquake preparedness in Serbia – a study from selected municipalities. *Acta Geographica*, 59(1), 27–43.
8. Cvetković, V., Ristanović, E., & Gačić, J. (2018). Citizens Attitudes about the Emergency Situations Caused by Epidemics in Serbia – Stavovi građana o vanrednim situacijama izazvanim epidemijama: studija slučaja Srbije. *Iranian Journal of Public Health*, 47(8), 1213–1214.
9. Cvetković, V., Dragičević, S., Petrović, M., Mijaković, S., Jakovljević, V., & Gačić, J. (2015). Knowledge and perception of secondary school students in Belgrade about earthquakes as natural disasters. *Polish journal of environmental studies*, 24(4), 1553–1561.
10. Gačić, J., Jović, J. S., Terzić, N., Cvetković, V., Terzić, M., Stojanović, D., & Stojanović, G. (2019). Gender differences in stress intensity and coping strategies among students – Future emergency relief specialist. *Vojnosanitetski pregled. Military-medical and pharmaceutical review*, 78(5).
11. Cvetković, V., Tomašević, K., & Milašinović, (2019). Bezbednosni rizici klimatskih promena: studija slučaja Beograda. *Sociološki pregled*, 53(2), 596–626.
12. Cvetković, V., Milašinović, S., & Lazić, Ž. (2018). Examination of citizens' attitudes towards providign support to vulnerable people and voluntereeing during disasters. *Journal for social sciences, TEME*, 42(1), 35–56.
13. Cvetković, V., Lipovac, M., & Milojković, B. (2016). Knowledge of secondary school students in Belgrade as an element of flood preparedness. *Journal for social sciences, TEME*, 15(4), 1259–1273.

14. Cvetković, V. (2016). Fear and floods in Serbia: Citizens preparedness for responding to natural disaster. *Matica Srpska Journal of Social Sciences*, 155(2), 303–324.
15. Janković, B., Cvetković, V., & Ivanov, A. (2019). Perceptions of private security: A case study of students from Serbia and North Macedonia. *Journal of Criminalistic and Law*, NBP, 24(3).
16. Cvetković, V. (2020). Upravljanje rizicima u vanrednim situacijama. Beograd: Naučno-stručno društvo za upravljanje rizicima u vanrednim situacijama.
17. Cvetković, V. (2019). Upravljanje rizicima i sistemi zaštite i spasavanja od katastrofa. Beograd: Naučno-stručno društvo za upravljanje rizicima u vanrednim situacijama (praktikum).
18. Cvetković, V. (2017). Metodologija naučnog istraživanja katastrofa – teorije, koncepti i metode. Beograd: Zadužbina Andrejević.
19. Cvetković, V., Filipović, M., & Gačić, J. (2019). Zbirka propisa iz oblasti upravljanja rizicima u vanrednim situacijama. Beograd: Naučno-stručno društvo za upravljanje rizicima u oblasti vanrednih situacija.
20. Jakovljević, V., Cvetković, V., & Gačić, J. (2015). Prirodne katastrofe i obrazovanje. Beograd: Fakultet bezbednosti, Univerzitet u Beogradu.
21. Cvetković, V. (2016). Policija i prirodne katastrofe. Beograd: Zadužbina Andrejević.
22. Cvetković, V., Gačić, J. (2016). Evakuacija u prirodnim katastrofama. Beograd: Zadužbina Andrejević.
23. Ivanov, A., Cvetković, V. (2016). Prirodne katastrofe – geoprostorna i vremenska distribucija. Univerzitet „Sv. Kliment Ohridski” – Bitola, Fakultet za bezbednost, Skopje.

24. Bošković, D., Cvetković, V. (2017). Procena rizika u sprečavanju izvršenja krivičnih dela eksplozivnim materijama. Beograd: Kriminalističko-policijska akademija.
25. Cvetković, V., Bošković, D., Janković, B., & Andrić, S. (2019). Percepcija rizika od vanrednih situacija. Beograd: Kriminalističko-policijska akademija.
26. Miladinović, S., Cvetković, V., & Milašinović, S. (2017). Upravljanje u kriznim situacijama izazvanim klizištima. Beograd: Kriminalističko-policijska akademija.
27. Cvetković, V., Filipović, M. (2017). Pripremljenost za prirodne katastrofe – preporuke za unapređenje pripremljenosti. Beograd: Zadužbina Andrejević.
28. Cvetković, V., Milašinović, S., & Gostimirović, L. (2018). Istorijski razvoj policijskog obrazovanja u Srbiji. Doboј: Visoka poslovna tehnička škola.
29. Cvetković, V. (2013). Interventno-spasilačke službe u vanrednim situacijama. Beograd: Zadužbina Andrejević.
30. Cvetkovic, V. M. (2019). Risk Perception of Building Fires in Belgrade. *International Journal of Disaster Risk Management*, 1(1), 81–91.
31. Perić, J., & Cvetković, V. (2019). Demographic, socio-economic and psychological perspective of risk perception from disasters caused by floods: case study Belgrade. *International Journal of Disaster Risk Management*, 1(2), 31–43
32. Cvetković, V. (2018). Percepcija javnosti o pripremljenosti za biosferske katastrofe izazvane epidemijama: implikacije na proces upravljanja rizicima. *Bezbednost*, 60(3), 5–25.
33. Nikolić, N., Cvetković, V., & Zečević, M. (2019). Human Resource Management in Environmental Protection in Serbia. *Bulletin of the Serbian Geographical Society*, 100(1), 51–72.

34. Cvetković, V. (2017). Prepreke unapređenju spremnosti građana za reagovanje u prirodnim katastrofama. *Vojno delo*, 69(2), 132–150.
35. Cvetković, V. (2018). Baze podataka o rizicima i informacioni servisi podrške odlučivanju u vanrednim situacijama – Risk database and management support information services for emergencies.
36. Cvetković, V., & Filipović, M. (2017). Posledice prirodnih katastrofa: faktori uticaja na percepciju građana Srbije – Consequences of natural disasters: factors of influence on Serbian citizens perception. *Ecologica*, 24(87), 572–578.
37. Cvetković, V., & Filipović, M. (2018). Ispitivanje percepcije rizika o požarima u stambenim objektima: demografski i socio-ekonomski faktori uticaja – Examination of the fire risk perception in residential buildings: the impact of demographic and socio-economic factors. *Vojno delo*, 70(5), 82–98.
38. Cvetković, V., & Filipović, M. (2018). Ispitivanje stavova učenika o uvodjenju nastavnog predmeta bezbednosna kultura u srednjim školama – Examination of students' attitudes about the introduction of a course "safety culture" in secondary schools. *Kultura polisa*, 15(35), 277–286.
39. Cvetković, V., & Filipović, M. (2018). Koncept otpornosti na katastrofe – Theory of disaster resilience. *Ecologica*, 25(89), 202–207.
40. Cvetković, V., Filipović, M., & Gačić, J. (2018). Teorijski okvir istraživanja u oblasti katastrofa. *Ecologica*, 25(91), 545–551.
41. Cvetković, V., Filipović, M., & Jakovljević, V. (2017). A survey of subjective opinions of population about seismic resistance of residential buildings. *J. Geogr. Inst. Cvijic*, 67(3), 265–278.

42. Cvetković, V., Filipović, M., Popović, D., & Ostojić, G. (2017). Činioci uticaja na znanje o prirodnim katastrofama. *Ecologica*, 24(85), 121–126.
43. Cvetković, V., Gačić, J., & Babić, S. (2017). Religiousness level and citizen preparedness for natural disasters. *Vojno delo*, 69(4), 253–262.
44. Cvetković, V., Giulia, R., Ocal, A., Filipović, M., Janković, B., & Eric, N. (2018). Knowledge of children and youth about forest fires: Discrepancies between basic perceptions and reality. *Vojno delo*, 70(1), 171–185.
45. Cvetković, V., Jakovljević, V., Gačić, J., & Filipović, M. (2017). Obuka građana za reagovanje u vanrednim situacijama – Citizens' training for emergency situations. *Ecologica*, 24(88), 856–882.
46. Cvetković, V., & Miladinović, S. (2017). Ispitavanje stavova i znanja učenika o klizištima kao prirodnim opasnostima. *Ecologica*, 24(85), 121–126.
47. Cvetković, V., & Milašinović, S. (2017). Teorija ugroženosti i smanjenje rizika od katastrofa. *Kultura polisa*, 14(33), 217–228.
48. Cvetković, V. M., & Filipović, M. (2018). Ispitivanje uloge porodice u edukaciji dece o prirodnim katastrofama. *Nauka, bezbednost, policija*, 23(1), 71–85.
49. Sultana, O., Cvetković, V., & Kutub, J. (2017). Problems of inhabitants of Muktagacha town in Mymenssingh district in terms of urban services important for security in natural disaster. *Vojno delo*, 70(1), 112–155.
50. Cvetković, V. (2017). Spremnost građana za reagovanje u prirodnim katastrofama izazvanim poplavama u Republici Srbiji. *Vojno delo*, 69(1), 153–190.
51. Cvetković, V. (2017). Uticaj personalnih i sredinskih faktora na očekivanje pomoći od interventno-spasilačkih službi i

- humanitarnih organizacija za vreme prirodnih katastrofa. *Bezbednost*, 59(3), 28–53.
52. Cvetković, V. (2017). Krizne situacije – pripremljenost države, lokalne zajednice i građana. *Vojno delo*, 69(7), 122–136.
53. Cvetković, V. (2017). Percepcija rizika od prirodnih katastrofa izazvanih poplavama. *Vojno delo*, 69(5), 160–175.
54. Cvetković, M. V., & Miladinović, S. (2018). Spremnost sistema zaštite i spasavanja Republike Srbije za implementaciju integrisanog upravljanja rizicima od katastrofa – preporuke za sprovođenje istraživanja. *Ecologica*, 25(92), 995–1001.
55. Cvetković, V. (2016). Uticaj demografskih, socio-ekonomskih i psiholoških faktora na preduzimanje preventivnih mera. *Kultura polisa*, XIII(32), 393–404.
56. Cvetković, V. (2016). The relationship between educational level and citizen preparedness for responding to natural disasters. *Journal of the Geographical Institute “Jovan Cvijić” SASA*, 66(2), 237–253.
57. Cvetković, V. (2014). Analiza geoprostorne i vremenske distribucije vulkanskih erupcija. *NBP – Žurnal za kriminalistiku i pravo*, 2/2014, 153–171.
58. Cvetković, V., & Dragicević, S. (2014). Spatial and temporal distribution of natural disasters. *Journal of the Geographical Institute Jovan Cvijic, SASA*, 64(3), 293–309.
59. Popović, M., & Cvetković, V. (2012). Žene kao učesnici u mirovnim operacijama i donosioci odluka u sektoru bezbednosti. *Kultura – Polis: časopis za negovanje demokratske kulture*, 9(2), 273–291.
60. Veličković, M., Cvetković, V. (2013). Uloga i obučavanje pripadnika vojske Srbije za eskortnu pratnju. *Vojno delo*, 55(2), 262–276.

61. Vračević, N., & Cvetković, V. (2014): Uloga privatnih oružanih snaga u tradicionalnim konceptima bezbednosti. *Vojno delo*, 64 (2), 126–144.
62. Cvetkovic, V., & Mijalkovic, S. (2013). Spatial and temporal distribution of geophysical disasters. *Journal of the Geographical Institute Jovan Cvijic, SASA*, 63(3), 345–359.
63. Cvetković, V., Milojković, B., & Stojković, D. (2014). Analiza geoprostorne i vremenske distribucije zemljotresa kao prirodnih katastrofa. *Vojno delo*, 66(2), 166–185, 2014.
64. Cvetković, V., Gačić, J., & Petrović, D. (2015). Spremnost studenata Kriminalističko-policijske akademije za reagovanje na prirodnu katastrofu izazvanu poplavom u Republici Srbiji. *Ecologica*, 22(78), 302–309.
65. Cvetković, V., & Stojković, D. (2015). Knowledge and perceptions of secondary school students in Kraljevo about natural disasters. *Ecologica*, 22(77), 42–49, 2015.
66. Mijalković, S., & Cvetković, V. (2015): Viktimizacija ljudi prirodnim katastrofama – geoprostorna i vremenska distribucija. *Temida, časopis o viktimizaciji, ljudskim pravima i rodu*. 4(17), 19–43.
67. Cvetković, V. (2016). Marital status of citizens and floods: citizen preparedness for response to natural disasters. *Vojno delo*, 66 (8), 89–116.
68. Cvetković, V., Vučić, S., & Gačić, J. (2015). Klimatske promene i nacionalna odbrana. *Vojno delo*, 67 (5), 181–203.
69. Cvetković, V., Gačić, J., & Jakovljević, V. (2015). Uticaj statusa regulisane vojne obaveze na spremnost građana za reagovanje na prirodnu katastrofu izazvanu poplavom u Republici Srbiji. *Ecologica*, 22(80), 584–590.

70. Cvetković, V., Janković, B., & Milojević, S. (2016). Bezbednost učenika od posledica prirodnih katastrofa u školskim objektima. *Ecologica*, 23(84), 809–815.
71. Milojević, S., Janković, B., & Cvetković, V. (2014). Prediction Model of Effective Studies at the Academy of Criminalistics and Police Studies. *NBP – Journal of Criminalistics and Law*, 135–149.
72. Cvetković, V. (2016). Uticaj motivisanosti na spremnost građana Republike Srbije da reaguju na prirodnu katastrofu izazvanu poplavom. *Vojno delo*, 67(3), 141–171.
73. Lipovac, M., & Cvetković, V. (2015). Problemi u implementaciji evropskih standarda u Republici Srbiji u oblasti integrisanog sistema zaštite i spasavanja u vanrednim situacijama – broj 112 za hitne pozive. *Evropsko zakonodavstvo*, 54/2015, 300–306.
74. Sandić, M., Mlađan, D., Cvetković, V. (2016). Spremnost građana Loznice za reagovanje na prirodnu katastrofu izazvanu zemljotresom. *Ecologica*, 81, 40–48.
75. Cvetković, V. (2016). Influence of income level on citizen preparedness for response to natural disasters. *Vojno delo*, 66(4).
76. Cvetković, V., Gačić, J., & Jakovljević, V. (2015). Impact of climate change on the distribution of extreme temperatures as natural disasters. *Vojno delo*, 66(6), 21–42.
77. Cvetković, V., Sandić, M. (2016). The fear of natural disaster caused by flood. *Ecologica*, 23 (82), 202–209.
78. Cvetković, V. (2016). Uticaj zaposlenosti na spremnost građana za reagovanje na prirodnu katastrofu izazvanu poplavom. *NBP – Žurnal za kriminalistiku i pravo*, 20 (2), 49–94.
79. Cvetković, V., Gačić, J., & Jakovljević, V. (2016). Geoprostorna i vremenska distribucija šumskih požara kao prirodnih katastrofa. *Vojno delo*, 68 (2), 108–127.

80. Janković, B., & Cvetković, V. (2016). Mesto i uloga FRONTEKS-a u sprovođenju nove politike granične bezbednosti Evropske unije. *Evropsko zakonodavstvo*, 55 (56-57), 265-277.
81. Filipović, M., & Cvetković, M. V. (2019). Projekat „Prirodne Albanije” kao pretnja teritorijalnom integritetu Republike Srbije. *Vojno delo*, 71(4), 114-125.
82. Cvetković, V., & Katarina, A. (2019). Edukacija građana o smanjenju rizika od katastrofa korišćenjem multimedijalnih sadržaja – društvene igre, kompjuterske igrice i simulacije. *Vojno delo*, 71(6), 122-151.
83. Mumović, N., & Cvetković, V. (2019). Činioci uticaja na donošenje odluka o sprovođenju evakuacije u uslovima katastrofa izazvanih požarima u stambenim objektima: studija slučaja Beograda. *Vojno delo*, 71(7), 142-163.
84. Janković, B., Cvetković, M. V., Vučković, G., & Milojević, S. (2019). Uticaj akutnog mentalnog stresa na performanse gađanja: implikacije na obuku pripadnika bezbednosnih službi. *Vojno delo*, 71(6), 112-121.
85. Svrđlin, M., & Cvetković, V. (2019). Mobilni komunikacioni sistemi i aplikacije od značaja za integrisano upravljanje katastrofama. *Vojno delo*, 71(7), 164-177.
86. Vračević, N., & Cvetković, M. V. (2019). Značaj i uloga privatnih vojnih kompanija u rešavanju savremenih problema nacionalne i međunarodne bezbednosti. *Vojno delo*, 71(3), 73-94.
87. Ivanov, A., & Cvetković, V. (2014). The role of education in natural disaster risk reduction. *Horizons, international scientific journal*, year X, Volume 16, 115-131, 2014. Editor: Elena Kitanovska-Ristoska, ISSN 1857-856X, UDC of work 37.017:504.4. Key words: education, natural disaster, reduction of risk, emergency situations, security.

88. Mlađan, D., Cvetković, V., Veličković, M. (2012). Sistem upravljanja u vanrednim situacijama u Sjedinjenim Američkim Državama. *Vojno delo, proleće/2012*, UDK članka: 351.759.6(73); 351.862.21(73), YU ISSN 0042-8426. Urednik – Milan Tepšić.
89. Cvetković, V., Popović, M. (2011). Mogućnosti zloupotrebe oružja za masovno uništavanje u terorističke svrhe. *Bezbednost* 2/2011, 149–168.
90. Cvetković, V., & Bošković, D. (2015). Analiza geoprostorne i vremenske distribucije suša kao prirodnih katastrofa. *Bezbednost*, 3/2014, 148–165.
91. Cvetković, V.: Faktori uticaja na znanje i percepciju učenika srednjih škola u Beogradu o prirodnim katastrofama izazvanim klizištima. *Bezbednost*, 1/2015, 32–51.
92. Cvetković, V., & Milojković, B. (2016). Uticaj demografskih faktora na nivo informisanosti građana o nadležnostima policije u prirodnim katastrofama. *Bezbednost*, 38 (2), 2016, 5–31.
93. Cvetković, V., & Stojković, D. (2014). Komparativna analiza nacionalnih strategija bezbednosti Albanije, Makedonije i Crne Gore. *Bezbednost, policija i građani* (3–4), 239–251, 2014.
94. Cvetković, V. (2016). The impact of demographic factors on the expectation of assistance from the police in natural disaster. *Serbian Science Today*, 1 (1), 8–17, 2016.
95. Cvetković, V. (2015). Fenomenologija prirodnih katastrofa – teorijsko određenje i klasifikacija prirodnih katastrofa. *Bezbednost, policija i građani*, 3–4, 311–335, 2015.
96. Cvetković, V., Andrejević, T. (2016). Qualitative research readiness of citizens to respond to natural disasters. *Serbian Science Today*, 1 (3), 393–404.

97. Cvetković, V. (2017) Spremnost za reagovanje na prirodnu katastrofu – pregled literature. *Bezbednost, policija i građani*, 1-2/15(XI), 165-183.
98. Cvetković, V. (2016). Povezanost uspeha u srednjoj školi i spremnosti građana za reagovanje u prirodnim katastrofama. *Bezbednost, policija i građani*.
99. Kutub, J. R., Cvetković, V. M., & Huq, S. (2017). Assessment of Women's Vulnerability and their Coping Mechanism Living in Flood prone Areas: A Case Study of Belkuchi Upazila, Sirajganj. *Serbian Science Today*.
100. Cvetković, V. (2013). Mogućnosti zloupotrebe biološkog oružja u terorističke svrhe. Beograd: časopis *Bezbednost*, godina LV, 1/2013, 122-140.
101. Cvetković, V., Filipović, M., Dragičević, S., & Novković, I. (2018). The role of social networks in disaster risk reduction. Paper presented at the Eight International Scientific Conference "Archibald Reiss Days", October 2-3, 2018.
102. Mlađan, D., Cvetković, V. (2012). Police Deployment in Emergency Situations Caused by the Abuse of Weapons of Mass Destruction. Beograd: Međunarodni naučni skup „Dani Arčibalda Rajsa“, Tematski zbornik radova međunarodnog značaja, u organizaciji Kriminalističko-policijske akademije, 1-2. mart 2012. godine, 533-547, Volume 2, ISBN 978-86-7020-190-3.
103. Mlađan, D., Milojković, B., Baras, I., Cvetković, V. (2013). Cooperation of South-East European Countries in Emergency Situations. International Scientific Conference, The Balkans between Past and Future: Security, Conflict Resolution and Euro-Atlantic Integration, 5-8 June 2013, Ohrid, 279-291, Volume II.
104. Cvetković, V., Gačić, J., & Jakovljević, V. (2017). Household supplies for natural disaster: factor of influence on the possession of supplies. Paper presented at the 8th International Scientific

- Conference – Security concepts and policies – new generation of risks and threats, Ohrid, Republic of Macedonia, 4–5 June 2017.
105. Cvetković, V., Ivanov, A., & Sadiyeh, A. (2015). Knowledge and perceptions of students of the Academy of Criminalistic and Police Studies about natural disasters. International scientific conference “Archibald Reiss Days”, Thematic conference proceedings of international significance, Belgrade, The Academy of Criminalistic and Police Studies, Volume II, 181–195.
106. Mlađan, D., Cvetković, V. (2013). Classification of Emergency Situations. International scientific conference “Archibald Reiss Days”, Thematic conference proceedings of international significance, Belgrade, The Academy of Criminalistic and Police Studies, 275–291.
107. Mijalković, S., Cvetković, V. (2013). Vulnerability of Critical Infrastructure by Natural Disasters. Belgrade, zbornik radova – National Critical Infrastructure Protection, Regional Perspective, 2013, 91–102, ISBN 978-86-84069-84-1, UDC 726.9:75.041.5 ID 176374796.
108. Cvetković, V. (2014). Spatial and temporal distribution of floods like natural emergency situations. International scientific conference “Archibald Reiss Days”, Thematic conference proceedings of international significance (3–4 March 2014), Belgrade, The Academy of Criminalistic and Police Studies, 371–389, volume II. Editor in Chief – Dragana Kolarić.
109. Цветковић, В. (2014). Заштита критичне инфраструктуре од последица природних катастрофа. Седма међународна знаствено-стручна конференција „Дани кризног управљања”. Хрватска: Велика Горица, 22. и 23. мај, 1281–1295, 2014. Уредник – Иван Нађ.

110. Cvetković, V., & Ivanov, A. (2014). Comparative analysis of national strategies for protection and rescue in emergencies in Serbia and Montenegro with emphasis on Croatia. International conference: Macedonia and the Balkans, a hundred years after the World War I – security and Euroatlantic integrations (3–5 June 2014). Skopje: University St. Kliment Ohridski – Bitola, Faculty of Security, 200–216.
111. Cvetković, V., & Ivanov, A. (2016). Analiza faktora uticaja na znanje i percepciju učenika srednjih škola u Beogradu o epidemijama. Deveta međunarodna znanstveno-stručna konferencija „Dani kriznog upravljanja”, Veleučilište Velika Gorica, Hrvatska, 12–13. aprila, Split, 859–868.
112. Cvetković, V., Stojković, D. (2016). Analysis of geospatial and temporal distribution of storms as a natural disaster, 2016. The international conference organized by the Faculty of Security, Skopje – University St. Kliment Ohridski, Bitola, in collaboration with Faculty of Detectives and Security, FON University, Skopje. International scientific conference – criminalistic education, situation and perspectives – 20 years after Vodinelic. Skopje, Republic of Macedonia, 24–25 October 2014.
113. Aleksandar, I., Cvetković, V., & Sudar, S. (2016). Theoretical foundations related to natural disasters and measuring the resilience of the communities before disasters happens – establishing proposal variables. Paper presented at the 7th International Scientific Conference "Contemporary Trends in Social Control of Crime".
114. Gačić, J., Jakovljević, V., & Cvetković, V. (2015). Floods in the Republic of Serbia – vulnerability and human security. Twenty Years of Human Security: Theoretical Foundations and Practical Applications, University of Belgrade – Faculty of Security Studies, 277–286, April 2015.

115. Cvetković, M. V., Ivanov, A., & Milojković, B. (2016). Influence of parenthood on citizen preparedness for response to natural disaster caused by floods. VI International scientific conference "Archibald Reiss Days" Thematic conference proceedings of international significance, Belgrade, The Academy of Criminalistic and Police Studies.
116. Cvetković, V., & Ivanov, A. (2016). Uticaj udaljenosti naselja od reke na spremnost građana za reagovanje na poplave u Republici Srbiji. Deveta međunarodna znanstveno-stručna konferencija „Dani kriznog upravljanja“, Veleučilište Velika Gorica, Hrvatska, 12–13. april, Split.
117. Ivanov, A., Cvetković, V., & Sudar, S. (2015). Recognition and perception of risks and environmental hazards on the part of the student population in the Republic of Macedonia. In: Zlatko Žlogev i Oliver Bacanović, International scientific conference – Researching security – approaches, concepts and policies, University "St. Kliment Ohridski" – Bitola, Faculty of Security – Skopje, 173–199.
118. Mlađan, D., Cvetković, V. (2012). Police Deployment in Emergency Situations Caused by the Abuse of Weapons of Mass Destruction. Beograd: Međunarodni naučni skup „Dani Arčibalda Rajsa“, tematski zbornik radova međunarodnog značaj, organizacije Kriminalističko-policijske akademije, 1–2. mart, 2012. godine, 533–547.
119. Mlađan, D., Milojković, B., Baras, I., Cvetković, V. (2013). Cooperation of South-East European countries in Emergency Situations. International Scientific Conference, The Balkans between Past and Future: Security, Conflict Resolution and Euro-Atlantic Integration, 5–8 June 2013, Ohrid, 279–291, Tom II.
120. Cvetković, V., Ivanov, A., & Sadiyeh, A. (2015). Knowledge and perceptions of students of the Academy of Criminalistic and

- Police Studies about natural disasters. International scientific conference “Archibald Reiss Days” Thematic conference proceedings of international significance., Belgrade, The Academy of Criminalistic and Police Studies, Volume II, 181–195.
121. Mlađan, D., Cvetković, V. (2013). Classification of Emergency Situations. International scientific conference “Archibald Reiss Days”, Thematic conference proceedings of international significance, Belgrade, The Academy of Criminalistic and Police Studies, 275–291, 2013.
122. Mijalković, S., Cvetković, V. (2013). Vulnerability of Critical Infrastructure by Natural Disasters. Belgrade, zbornik radova – National Critical Infrastructure Protection, Regional Perspective, 2013, 91–102.
123. Cvetković, V. (2014). Spatial and temporal distribution of floods like natural emergency situations. International scientific conference “Archibald Reiss Days”, Thematic conference proceedings of international significance (3–4 March 2014), Belgrade, The Academy of Criminalistic and Police Studies, 371–389, volume II.
124. Cvetković, V., & Filipović, M. (2017). Information systems and disaster risk management.. Paper presented at the International scientific and professional conference – 40 years of higher education in the field of security – theory and practice, Skopje, Republic of Macedonia.
125. Cvetković, V., & Gačić, J. (2017). Fires as threatening security phenomenon: factors of influence on knowledge about fires. Paper presented at the: 10th International Conference “Crisis management days” – security environment and challenges of crisis management, on 24, 25 and 26 May 2017.
126. Цветковић, В. (2014). Заштита критичне инфраструктуре од последица природних катастрофа. Седма међународ-

- на знаштвено-стручна конференција „Дани кризног управљања”. Хрватска: Велика Горица, 22. и 23. мај, 1281–1295, 2014. Уредник – Иван Нађ.
127. Cvetković, V., & Ivanov, A. (2014). Comparative analysis of national strategies for protection and rescue in emergencies in Serbia and Montenegro with emphasis on Croatia. International conference: Macedonia and the Balkans, a hundred years after the World War I – security and Euroatlantic integrations (3–5 June 2014). Skopje: University St. Kliment Ohridski – Bitola, Faculty of Security, 200–216.
128. Sudar, S., Aleksandar, I., & Cvetković, V. (2016). Environmental and social management framework (ESMF) for fostering environmental protection and security in Drina river basin riparian countries. Paper presented at 7th International Scientific Conference “Contemporary Trends in Social Control of Crime”.
129. Mlađan, D., Babić, Đ., Cvetković, V. (2012). Potreba za većim uključivanjem društvenih nauka u razvoj nauke o požarnoj bezbednosti. Treća međunarodna naučna konferencija Bezbednosni inženjering, požar, životna sredina, radna okolina, integrisani rizici i 13. međunarodna konferencija zaštite od požara i eksplozije, Novi Sad, 18–19. oktobar 2012. godine, Visoka tehnička škola strukovnih studija.
130. Mlađan, D., Marić, P., Baras, I., Cvetković V. (2011). Aktivnosti Sektora za vanredne situacije na usklađivanju politike Republike Srbije sa bezbednosnom politikom EU u oblasti civilne zaštite, zbornik radova: „Usklađivanje spoljne politike Republike Srbije sa zajedničkom spoljnom i bezbednosnom politikom Evropske unije”, Institut za međunarodnu politiku i privredu – Beograd, 10–11. oktobar 2011, 479–492.
131. Cvetković, V., Milojković, B., Mlađan, D. (2013). Climate Change as a Modern Security Threat. Belgrade, Jaroslav Černi Institute for

- the Development of Water Resources, International Conference on Climate Change Impacts on Water Resources, 17–18 October 2013, Belgrade, Serbia, ISBN 978-86-82565-41-3, 168–174.
132. Cvetković, V., Janković, B., & Banović, B. (2014). Analiza geoprostorne i vremenske distribucije cunamija kao prirodnih katastrofa. Četvrta međunarodna naučna konferencija „Bezbednosni inženjering, požar, životna sredina, radna okolina, integrisani rizici” i Četrnaesta međunarodna konferencija Zaštita od požara i eksplozija, 2–3. oktobar 2014. Novi Sad: Visoka tehnička škola strukovnih studija u Novom Sadu, Tehnički univerzitet u Zvolenu i Fakultet tehničkih nauka, Departman za građevinarstvo i geodeziju, 352–361, 2014.
133. Ranđelović, D., Popović, B., Cvetković, V. (2010). Kompjuterski virusi. Zbornik radova, Naučni skup sa međunarodnim učešćem Pravo i forenzika u kriminalistici, Kragujevac, 15–17. septembar, Beograd, Kriminalističko-policijska akademija, 2010. godine, 187–198.
134. Cvetković, V. (2014). Upravljanje u terorističkim vanrednim situacijama izazvanim upotrebom opasnih materija. Naučna konferencija: Sigurnost urbanih sredina. Eldan Mujanović. Sarajevo, Fakultet za kriminalistiku, kriminologiju i sigurnosne studije: 63–72.
135. Cvetković, V. & Mlađović, I. (2015). Mogućnosti zloupotrebe nuklearnog oružja u terorističke svrhe i krivično pravna zaštita. Osmi međunarodni naučni skup „Dani bezbjednosti” na temu: Subjekti sistema bezbjednosti u ostvarivanju bezbjednosne funkcije države, Fakultet za bezbjednost i zaštitu, Banja Luka 12. jun 2015, 397–407
136. Cvetković, V., & Filipović, M. (2017d). Vanredne situacije izazvane upotrebom radiološkog oružja u terorističke svrhe – Emergency situations caused by use of the radiological weapons for terrorist

- purposes. Paper presented at the First International Conference Environmental Safety and Health at Work, Zrenjanin.
137. Filipović, M., Cvetković, V., & Jakovljević, V. (2017). Uticaj klimatskih promena na zaštitu i očuvanje biodiverziteta kao preduslova ekološke bezbednosti u Srbiji. Paper presented at the First Conference with International participation – Environmental Safety and Health at Work, Zrenjanin.
138. Mlađan, D., Milojković, B., Baras, I., Cvetković, V. (2013). Cooperation of South-East European countries in emergency situations. International scientific conference: The Balkans between Past and Future: Security, Conflict Resolution and Euro-Atlantic Integration, 5–8 June 2013, Ohrid, Book of abstracts, 46–47.
139. Cvetković, V., Mijalković, S. (2013). Spatial and temporal distribution of geophysical disasters. Serbian Academy of Sciences and Arts and Geographical Institute Jovan Cvijic, SASA, International Conference Natural Hazards – Links between Science and Practice, 8–11 October.
140. Mijalković, S., Cvetković, V. (2013). Vulnerability of Critical Infrastructure by Natural Disasters. Belgrade, International Scientific Conference, Regional Perspective, October 24th, 2013, Belgrade (University of Belgrade – Faculty of Security Studies), Book of Abstracts, 28–29, ISBN 978-86-84069-82-7, COBISS.SR-ID 201998604.
141. Cvetković, V., Milojković, B., Mlađan, D., & Miladinović, S. (2014). The role of police in achieving security on the Danube as international waterways in Serbia. The third Romanian-Bulgarian-Hungarian-Serbian conference: University of Belgrade, Faculty of Geography, University of Novi Sad, Faculty of Sciences, Department of Geography, Tourism and Hotel Management: Geographical Research and Cross-Border

- Cooperation within the Lower Basin of the Danube, Book of Abstracts, Srebrno jezero, 18–21. September, 42–43, 2014.
142. Cvetković, V., & Ivanov, A. (2014). Comparative analysis of national strategies for protection and rescue in emergencies in Serbia and Montenegro with emphasis on Croatia. International conference: Macedonia and the Balkans, a Hundred Years after the World War I – Security and Euroatlantic Integrations, 3–5 June 2014.
143. Cvetković, V. (2014). Upravljanje u terorističkim vanrednim situacijama izazvanim upotrebom opasnih materija. XIV Međunarodna naučna konferencija „Sigurnost urbanih sredina“, maj 2014. Zbornik sažetaka. Sarajevo: Fakultet za kriminalistiku, kriminologiju i sigurnosne studije, 82–84.
144. Cvetković, V. (2014). Zaštita kritične infrastrukture od posledica prirodnih katastrofa. Sedma međunarodna znanstveno-stručna konferencija „Dani kriznog upravljanja“, 22–23 maj, 2014. Zbornik sažetaka. Hrvatska: Velika Gorica, 231-233. UDK 005.334:338.49 – 351:504.4. CIP zapis dostupan u katalogu Nacionalne i sveučilišne knjižice u Zagrebu pod brojem 877998, ISBN 978-953-7716-55.
145. Gačić, J., Jakovljević, V., Cvetković, V. (2014). Floods in the Republic of Serbia – Vulnerability and Human Security. Second International Conference on Human Security: Twenty Years of Human Security Y20HS, Book of Abstracts, November 7th and 8th, 2014, 33–34. Editor – Dr Ivica Djordjevic, Dr Svetlana Stanarević, Dr Jasmina Gačić and Stevan Tatalovic, Faculty of Security Studies. ISBN 978-86-84069-92-6.
146. Cvetković, M.V., Gačić, J., Petrović, D. (2015). Spremnost studenata Kriminalističko-policijske akademije za reagovanje na prirodnu katastrofu izazvanu poplavom u Republici Srbiji, 2015. Zbornik apstrakata. Međunarodni naučni skup „Životna

- sredina i adaptacija privrede na klimatske promene”, 22–24. april 2015. godine, Beograd. Naučno-stručno društvo za zaštitu životne sredine Srbije – Ecologica.
147. Ivanov, A., Cvetković, V., & Sudar, S. (2015). Recognition and perception of risks and environmental hazards on the part of the student population in the Republic of Macedonia. In: Zlatko Žlogev i Oliver Bacanović, International scientific conference – Researching security – approaches, concepts and policies, 2–3. June 2015. University “St. Kliment Ohridski” – Bitola, Faculty of Security – Skopje, 112–113.
148. Cvetković, V., & Ivanov, A. (2016). Uticaj udaljenosti naselja od reke na spremnost građana za reagovanje na poplave u republici Srbiji. Deveta međunarodna znanstveno-stručna konferencija „Dani kriznog upravljanja”, Veleučilište Velika Gorica, Hrvatska, Zbornik apstrakata, 2016.
149. Cvetković, V., Sandić, M. (2016). The fear of natural disaster caused by flood. Međunarodni naučni skup: ekološka kriza: tehnogeneza i klimatske promene, 31–32, 2016. Book of abstract. CIP 502/504(048) 3:551.583 (048) 316.334.5 (048), ISBN 978-86-89061-09-3, COBISS.SR-ID 222768652.
150. Cvetković, V., & Ivanov, A. (2016). Analiza faktora uticaja na znanje i percepciju učenika srednjih škola u Beogradu o epidemijama. Rad prezentovan na Devetoj međunarodnoj znanstveno-stručnoj konferenciji „Dani kriznog upravljanja”, Veleučilište Velika Gorica, Hrvatska, Zbornik apstrakata, 2016.
151. Aleksandar, I., Cvetković, V., & Sudar, S. (2016). Theoretical foundations related to Natural disasters and measuring the resilience of the communities before disasters happens – Establishing proposal variables. Paper presented at the 7th International Scientific Conference “Contemporary Trends in

- Social Control of Crime“ (in press). Key words: Natural disaster; Community; Resilience; Sustainability.
152. Cvetković, V., Roder, G., Tarolli, P., Öcal, A., Ronan, K., & Dragičević, S. (2017). Gender disparities in flood risk perception and preparedness: a Serbian case study. Paper presented at the European Geosciences Union GmbH – EGU General Assembly 2017, in Vienna, Austria, Volume: Vol. 19, EGU2017–6720: Session HS1.9/NH1.18 Hydrological risk under a gender and age perspective, Vienna.
153. Mlađan, D., Cvetković, V. (2011). Sistem obuke pripadnika Sektora za vanredne situacije Ministarstva unutrašnjih poslova Republike Srbije u: Zbornik radova, Nacionalna konferencija sa međunarodnim učešćem, Zaštita na radu u XXI veku – terorija i praksa, Tara, 4–8. oktobra 2011, ISBN 978-86-87495-24-1, COBISS.SR-ID 186569996, CIP 331.45/46(082) 502/504(082), 35–44.
154. Cvetković, V., Aksentijević, V., & Ivović, M. (2015). Uloga službe hitne medicinske pomoći u vanrednim situacijama izazvanim terorističkim aktima. Suprotstavljanje savremenim oblicima kriminaliteta – analiza stanja, evropski standardi i mere za unapređenje (26–29. maj 2015), Kriminalističko-policijska akademija i Fondacija „Hans Zajdel“ u saradnji sa Ministarstvom unutrašnjih poslova Republike Srbije, Tom III, 355–367. Urednik: prof. dr Dragana Kolarić. CIP 343.85:343.9.02(082), ISBN 978-86-7020-324-2, COBISS.SR-ID 216840972.
155. Cvetković, V., Jakovljević, V., & Stanić, M. (2016) Osiguranje i smanjenje rizika od prirodnih katastrofa. VII naučno-stručni skup sa međunarodnim učešćem „Evropske integracije: pravda, sloboda i bezbednost“ Kriminalističko-policijska akademija i Fondacija „Hans Zajdel“ u saradnji sa Ministarstvom unutrašnjih poslova Republike Srbije, 24–26. maj 2016. godine Tara.

156. Cvetković, V., & Filipović, M. (2017). Risk Management of Natural Disasters: Concepts and Methods – Upravljanje rizicima od prirodnih katastrofa: koncepti i metode. Paper presented at the New directions and challenges in transforming societies through a multidisciplinary approach. MIT University Skopje, pp. 540–558.
157. Cvetković, V. (2012). Zadaci vatrogasno-spasilačkih jedinica u terorističkom napadu izazvanom upotrebom oružja za masovno uništavanje. U: Zbornik radova Suprostavlanje organizovanom kriminalu i terorizmu, Kriminalističko-policijska akademija, 2012. godina, 146–160, ISBN 978-86-7020-232-0, COBISS.SR-ID 195570188.
158. Mlađan, D., Cvetković, V. (2011). Stanje i novi izazazovi vatrogasno-spasilačkih službi u svetu. Zbornik radova Suprotstavlanje organizovanom kriminalu i terorizmu, Kriminalističko-policijska akademija, 2011. godina, 95–109, ISBN 978-86-7020-201-6, COBISS.SR-ID 188134156.
159. Popović, M., Cvetković, V. (2013). Suprostavlanje savremenom terorizmu kao doprinos zaštiti ljudske bezbednosti u Republici Srbiji. U zbornik radova, Suprostavlanje organizovanom kriminalu i terorizmu, Kriminalističko-policijska akademija, 2013. godina, 169–177, ISBN 978-86-7020-267-2, COBISS.SR-ID 203874060.
160. Cvetković, V., Popović, M., Sadih, A. (2014). Mogućnosti zloupotrebe hemijskog oružja u terorističke svrhe. U S. Mijalković. Beograd: Kriminalističko-policijska akademija, 341–357, 2014. ISBN 978-86-7020-302-0, CIP 343.9.02(082), 343.341(082), 323.28(082), COBISS.SR-ID 212066828.
161. Cvetković, V., Petrović, D. (2015). Integrisano upravljanje prirodnim katastrofama. U S. Mijalković, Razvoj institucionalnih kapaciteta, standarda i procedura za suprotstavlanje

organizovanom kriminalu i terorizmu u uslovima međunarodnih integracija, knjiga VIII.

- 162.Cvetković, V. (2014) Analiza geoprostorne i vremenske distribucije klimatskih katastrofa. Tranzicija i ekonomski kriminal II, tematski zbornik radova (pp. 163–183).
- 163.Cvetković, V. (2013). The impacts of climate changes on the risk of natural disasters. In Toma Batkovski (Editor in chief), International Yearbook of the Faculty of Security (pp. 51–62), 2013. Skopje: Faculty of Security. UDC: 551.583:504.4.
- 164.Cvetković, V. (2014). Uloga policije u prirodnim katastrofama. Elementarne nepogode i vanredne situacije. Urednici – Nataša Mrvić, Dragan Petrović, Dragan Mlađan. Beograd, Institut za uporedno pravo i Kriminalističko-policijska akademija: 215–243, 2014.

БИОГРАФИЈА АУТОРА

Марина Јовановић рођена је у Београду 4. августа 1985. године. Основну школу „Мито Игумановић” је завршила 2000. године у месту Ражана, општина Косјерић. Исте године, у Београду уписује Медицинску школу на смеру за педијатријске сестре, коју завршава 2004. године. Након завршене средње школе ангажована је у Институту за неонатологију у Београду на пословима неге и лечења превремено рођених беба, где је и данас запослена у сталном радном односу. Упоредо са послом, 2010. године уписује основне академске студије на Факултету безбедности у Београду – смер Менаџмент људских и социјалних ресурса. Основне академске студије завршава 2015. године успешном од-

браном дипломског рада код професора Бранка Ромчевића, на тему „Етички аспекти репродуктивног клонирања”, са оценом десет. Мастер академске студије уписује 2019. године на истом факултету, смер Управљање ризицима од елементарних и других непогода. Активно се служи норвешким језиком.

НАУЧНО-СТРУЧНО ДРУШТВО ЗА УПРАВЉАЊЕ РИЗИЦИМА У ВАНРЕДНИМ СИТУАЦИЈАМА

У складу с одредбама чланова 12 и 78 Закона о удружењима (Службени гласник Републике Србије, 51/09), на седници одржаној 15. јуна 2018. године, доц. др Владимир М. Цветковић је основао Научно-стручно друштво за управљање ризицима у ванредним ситуацијама. Оснивачкој скупштини овог удружења присуствовали су др Владимир М. Цветковић, доцент Факултета безбедности Универзитета у Београду, др Славољуб Драгићевић, редовни професор Географског факултета Универзитета у Београду, др Владимир Јаковљевић, редовни професор Факултета безбедности Универзитета у Београду, др Бобан Милојковић, редовни професор Криминалистичко-полицијског универзитета у Београду, др Јасмина Гачић, ванредни професор Факултета безбедности Универзитета у Београду, др Станимир Костадинов, редовни професор Шумарског факултета Универзитета у Београду, др Срђан Милашиновић, редовни професор Криминалистичко-полицијског универзитета у Београду, др Желимир

Кешетовић, редовни професор Факултета безбедности Универзитета у Београду, др Драган Млађан, редовни професор Криминалистичко-полицијског универзитета у Београду, Марина Филиповић, докторанд Факултета безбедности Универзитета у Београду, Милосав Аврамов, специјалиста за безбедносни менаџмент у Управи за ванредне ситуације у Београду Министарства унутрашњих послова, и Милош Величковић, начелник за оперативно-логистичке послове Одељења логистике у Управи центра војномедицинских установа у Београду у саставу Управе за војно здравство Министарства одбране.

Научно-стручно друштво за управљање ризицима у ванредним ситуацијама (у даљем тексту Удружење) јесте невладино, непрофитно удружење, основано на неодређено време, ради унапређења постојећег фонда теоријских знања у области управљања ризицима у ванредним ситуацијама, спровођења квантитативно-квалитативних истраживања, организовања националних и међународних конференција, покретања и вођења часописа, спровођења обука и процена ризика, као и других академских активности у поменутој области. У складу с тим, циљеви Удружења обухватају следеће:

1) успостављање и вођење међународног научног часописа под називом *International Journal of Disaster Risk Management* на енглеском језику, који ће превасходно објављивати резултате оригиналних, квантитативних и квалитативних истраживања заинтересованих академских грађана из земље и из иностранства;

2) спровођење истраживања утемељених у квантитативној или квалитативној националној и међународној истраживачкој традицији у области управљања ризицима у ванредним ситуацијама;

3) припремање, конкурисање и реализација националних и међународних пројеката о различитим аспектима управљања ризицима у ванредним ситуацијама;

4) промовисање, осмишљавање, имплементација и унапређивање превентивних мера, с циљем јачања институционалних и ванинституционалних капацитета за реаговање у ванредним ситуацијама и, на темељу спроведених истраживања, осмишљавање кампања, програма и планова за јачање свести грађана о неопходности унапређења њихове припремљености за катастрофе;

5) организовање националних и међународних научних конференција о управљању ризицима у ванредним ситуацијама;

6) спровођење стручних процена ризика и израда планова заштите и спасавања у ванредним ситуацијама на нивоу правних лица, предузећа и локалних заједница у области ванредних ситуација – израда процене угрожености од елементарних и других непогода и планова заштите и спасавања, као и израда акта о процени ризика у заштити лица, имовине и пословања у складу са Законом о приватном обезбеђењу;

7) организовање и спровођење различитих видова усавршавања грађана, студената и запослених у заинтересованим институцијама, како би се оспособио одговарајући кадар за послове управљања ризицима у ванредним ситуацијама; и

8) обављање и других послова у складу са законом и његовим Статутом.

Ради остваривања наведених циљева, Удружење нарочито спроводи следеће активности:

1) организује и спроводи теренска истраживања ради прикупљања примарних података за реализовање научноистражи-

вачке делатности у области управљања ризицима у ванредним ситуацијама;

2) успоставља научне базе података засноване на прикупљању примарних и секундарних података (анализа домаће и светске литературе, као и истраживања);

3) објављује научне монографије, зборнике радова с националних и међународних конференција, збирке прописа, часописе и друге публикације из области управљања ризицима у ванредним ситуацијама;

4) успоставља сарадњу са свим релевантним субјектима и организацијама (државни органи, факултети, правна лица) који се баве управљањем ризицима у ванредним ситуацијама у земљи и у иностранству;

5) окупља заинтересовану научну и стручну јавност ради унапређења теоријског промишљања у области управљања ризицима у ванредним ситуацијама, као и унапређења поступања надлежних субјеката и снага система заштите и спасавања;

6) организује кампање с циљем промовисања културе смањења ризика од ванредних ситуација и израђује акте о процени ризика од ванредних ситуација и приватном обезбеђењу, као и планове заштите и спасавања;

7) спроводи едукацију грађана, студената и ученика у складу с усвојеним програмима едукације у оквиру Удружења; и

8) утиче на доносиоце одлука у држави да своја решења за смањење ризика од ванредних ситуација заснивају на резултатима најновијих истраживања и препорукама релевантних међународних организација у области управљања ризицима у ванредним ситуацијама.

МИТОВИ О КАТАСТРОФАМА: ИСТИНЕ И ЗАБЛУДЕ

Члан Удружења може бити свако лице које прихвата циљеве Удружења и његов Статут и које поднесе пријаву за учлањење Управном одбору Удружења. Одлуку о пријему у чланство доноси Скупштина и о томе обавештава подносиоца пријаве без одлагања. Члан може иступити из чланства давањем писане изјаве о иступању. Чланство у Удружењу може престати због дуже неактивности члана, непоштовања одредаба Статута или нарушавања угледа Удружења. Одлуку о престанку чланства доноси Скупштина на образложени предлог Управног одбора. Члану се мора омогућити да се изјасни о разлозима због којих је поднет предлог за доношење одлуке о престанку његовог чланства у Удружењу.

Постани и ти члан попуњавањем приступнице и слањем имејла на upravljanje.rizicima.vs@gmail.com

Веб-страница: www.upravljanje-rizicima.com

E-mail: upravljanje.rizicima.vs@gmail.com

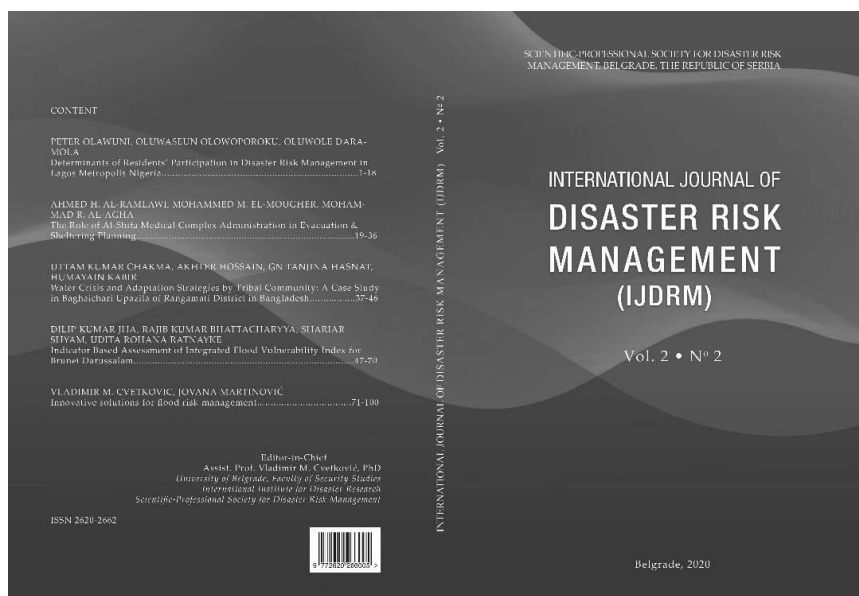

Објављење књиге и научне монографије

1. Цветковић, В. (2020). Управљање ризицима у ванредним ситуацијама. Београд: Научно-стручно друштво за управљање ризицима у ванредним ситуацијама.
2. Цветковић, В., & Марина, Ј. (2021). Митови о катастрофама: истине и заблуде. Београд: Научно-стручно друштво за управљање ризицима у ванредним ситуацијама.
3. Цветковић, В., Мартиновић, Ј. (2021). Управљање у нуклеарним катастрофама. Београд: Научно-стручно друштво за управљање ризицима у ванредним ситуацијама.
4. Цветковић, В. (2021). Безбедносни ризици и катастрофе. Београд: Научно-стручно друштво за управљање ризицима у ванредним ситуацијама.
5. Цветковић, В. (2019). Управљање ризицима и системи заштите и спасавања од катастрофа. Београд: Научно-стручно друштво за управљање ризицима у ванредним ситуацијама.
6. Цветковић, В., Филиповић, М., & Гачић, Ј. (2019). Збирка прописа из области управљања ризицима у ванредним ситуацијама. Београд: Научно-стручно друштво за управљање ризицима у области ванредних ситуација.

Књиге су доступне за наручивање преко веб-странице Друштва (upravljanje-rizicima.com) или преко имејла – upravljanje.rizicima.vs@gmail.com.

МЕЂУНАРОДНИ ЧАСОПИС О УПРАВЉАЊУ
РИЗИЦИМА ОД КАТАСТРОФА
INTERNATIONAL JOURNAL OF DISASTER RISK
MANAGEMENT (IJDRM)

The publisher of the International Journal of Disaster Risk Management is the Scientific-Professional Society for Disaster Risk Management, Belgrade, Serbia. The founder of the journal is Asst. Prof. Vladimir M. Cvetković from the University of Belgrade, Faculty of Security Studies.

ISSN (printed edition) 2620-2662, ISSN (electronic edition) 2620-2786, UDC: 614.8.069

Submission of the articles doesn't involve article processing charges (APCs) neither submission charges.

Dear Professor/Researcher,

The International Journal of Disaster Risk Management is a peer-reviewed (biannual) journal which serves all aspects of disaster studies, policy, and management. It provides a platform for scholars, policymakers and practitioners to publish high-quality research and practice concerning natural disasters, anthropogenic disasters, complex political emergencies and crises around the world. The journal crosses and affects interdisciplinary boundaries to promote communication, collaboration and teamwork between professions and disciplines to avoid (prevention) or to limit (mitigation and preparedness) the adverse impacts of hazards, within the broad context of sustainable development. The Journal encourages the interchange of ideas and experience to decrease the risk of disasters and build community resilience within the context of sustainable development and planetary boundaries.

The Journal will cover all aspects of disaster risk management from a global perspective, including but not limited to:

- Disaster and crisis management theory and practice;
- Risk awareness and assessment;
- Hazard and vulnerability analysis;
- Knowledge development, including education, training, research and information on disasters;
- Public commitment and institutional frameworks, including organizational, policy, legislation and community actions;
- Disaster prevention, mitigation, response, recovery planning, policies, and implementation;
- Promotes the interchange of ideas between practitioners, policy-makers and academics.

Submission Process

Authors are kindly invited to submit their formatted full papers. All paper submissions will be blind peer reviewed and evaluated based on originality, research content, correctness, relevance to conference and readability. Please read the complete submission and formatting guidelines before submitting your paper. You can submit your paper through the following link: <http://vanrednesituacije.com/ojs/index.php/Vol1/about/submissions>, or send it via disaster.risk.management.serbia@gmail.com, if you experience any problem with the online platform.

CIP - Каталогизација у публикацији
Народна библиотека Србије, Београд

614.8

ЦВЕТКОВИЋ, Владимир М., 1987-

Митови о катастрофама : истине и заблуде : [научна монографија] /Владимир М. Цветковић, Марина Јовановић.
- Земун : Научно-стручно друштво за управљање ризицима у ванредним ситуацијама, 2021 (Београд : Невен). - X, 329 стр. : илустр. ; 24 cm

Тираж 500. - Биографија аутора: стр. 319-320. - Библиографија: стр. 294-317.

ISBN 978-86-81424-04-9

1. Јовановић, Марина, 1985- [аутор]

а) Катастрофе б) Превентивно инжењерство

COBISS.SR-ID 40289033